

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Bakalářská práce

**Statistická analýza demografického vývoje v Plzeňském
regionu**

Václav Hess

© 2011 ČZU v Praze

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Akademický rok 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Václav Hess

obor Veřejná správa a regionální rozvoj

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze čl. 16 určuje tuto bakalářskou práci.

Název práce: **Statistická analýza demografického vývoje v Plzeňském regionu**

Osnova bakalářské práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Literární rešerše
4. Metodika práce
5. Vlastní zpracování
6. Závěr
7. Seznam použitých zdrojů
8. Přílohy

Rozsah hlavní textové části: 30 - 40 stran

Doporučené zdroje:

Arlt, J., Arltová, M.: Ekonomické časové řady. Professional publishing, Praha, 2009. ISBN 978-80-86946-85-6

Hindls, R., Hronová, S., Seger, J., Fischer, J.: Statistika pro ekonomy. Praha, Professional publishing, 2009. ISBN 978-80-86946-43-6

Kalibová, K.: Úvod do demografie. Praha, Carolinum, 2003. ISBN 80-246-0222-9

Koschín, F.: Demografie poprvé. Oeconomica, 2005. ISBN 80-245-0859-1

Svatošová, L., Kába, B., Prášilová, M.: Zdroje a zpracování sociálních a ekonomických dat. Praha, ČZU v Praze, 2004. ISBN 80-213-1189-4

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Radka Procházková, Ph.D.**

Termín odevzdání bakalářské práce: březen 2011

Kalibová

.....
Vedoucí katedry

[Handwritten signature]

.....
Děkan

V Praze dne: 8. 6. 2010

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Statistická analýza demografického vývoje" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucí své bakalářské práce Ing. Radce Procházkové Ph.D. za projevenou trpělivost a ochotu při zpracování této bakalářské práce.

Statistická analýza demografického vývoje v Plzeňském regionu

Statistical analysis of demographpic evolution in Pilsen region

Souhrn

Tato práce se zabývá statistickou analýzou demografického vývoje v Plzeňském regionu v roce 2000 - 2009. Je zaměřena zejména na ukazatele porodnosti, úmrtnosti, migrace a jejich vlivu na celkový stav obyvatel. V první části práce je charakterizován Plzeňský kraj a definovány základní demografické pojmy, spolu s metodami ke zpracování zjištěných dat. Praktická část se zabývá vlastní analýzou informací a v závěru práce dojde k zhodnocení současného stavu a předpokládaný vývoj.

Summary

This thesis deal with statistical analysis of demographic evolution in the Pilsen region in years 2000 - 2009. It is focused on indicators natality, mortality, migration and their influence on total population. In first part of the thesis is determined Pilsen region and defined base demographic conception, together with methods used to data procesing. Practical part of the thesis contains own analysis of informations and in the end of the thesis there is evaluation of present state and supposed evolution.

Klíčová slova: demografie, migrace, narození, obyvatelstvo, Plzeňský kraj, přistěhovalí, přírůstek, stav, struktura, úmrtí, vystěhovalí.

Keywords: demography, migration, natality, population, Pilsen region, imigrants, addition, state, structure, mortality, emigrants.

Obsah

1	Úvod.....	9
2	Cíl práce a metodika	10
2.1	Cíl práce	10
2.2	Metodika práce.....	10
3	Literární rešerše	11
3.1	Charakteristika Plzeňského kraje	11
3.2	Vymezení demografie	13
3.3	Historie demografie.....	13
3.4	Demografie v Českých zemích	14
3.5	Obory demografie	15
3.6	Demografické ukazatele.....	16
3.7	Základní demografické pojmy	18
3.7.1	Populace, obyvatelstvo	18
3.7.2	Demografická reprodukce.....	18
3.7.3	Demografická struktura	18
3.8	Populační prognózy.....	20
3.9	Úmrtnost.....	21
3.9.1	Vývoj úmrtnosti v ČR.....	23
3.10	Porodnost.....	24
3.10.1	Vývoj porodnosti v ČR.....	25
3.11	Migrace.....	26
4	Metodika práce	28
4.1	Rozdělení četností	28
4.2	Pojem a druhy časových řad	29
4.3	Elementární charakteristiky časových řad	30
5	Vlastní zpracování	32
5.1	Stav a struktura obyvatel v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009	32
5.2	Porodnost v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009	36
5.3	Úmrtnost v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009	37
5.4	Migrace v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009.....	39
6	Závěr	42

7	Použitá literatura	44
8	Přílohy.....	46

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mapa Plzeňského kraje	12
Obrázek 2: Průměrný věk obyvatelstva podle obcí Plzeňského kraje k 31. 12. 2008	34

Seznam grafů

Graf 1: Stav obyvatel v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009.....	32
Graf 2: Stav obyvatel České republiky v letech 2000 - 2009	33
Graf 3: Věková a pohlavní pyramida obyvatel v Plzeňském kraji v roce 2000 a 2009.....	35
Graf 4: Absolutní přírůstek narozených v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009	36
Graf 5: Rozdělení dle příčin úmrtnosti v roce 2009	38
Graf 6: Meziroční přírůstek obyvatel Plzeňského kraje stěhováním v letech 2000 - 2009	39
Graf 7: Vliv přirozeného přírůstku a přírůstku stěhováním na celkový přírůstek v letech 2000 - 2009	40

1 Úvod

Tato práce se zabývá statistickou analýzou demografického vývoje v Plzeňském regionu v roce 2000 - 2009. Je zaměřena zejména na ukazatele porodnosti, úmrtnosti, migrace a jejich vlivu na celkový stav obyvatel.

V první části bakalářské práce je charakterizován Plzeňský kraj, dále jsou zde uvedeny základní demografické pojmy a historický vývoj jednotlivých ukazatelů v České republice. Literární rešerše je zpracována na základě odborné literatury spolu s internetovými zdroji, mezi které patří český demografický internetový portál (demografie.info) a stránky Českého statistického úřadu (czso.cz), vše je uvedeno v seznamu literatury.

Druhá část bakalářské práce pojednává o použitých metodách sloužících k analýze zjištěných údajů. K potřebám této bakalářské práce je využita analýza časových řad a relativní četnosti.

V praktické části jsou získaná data z ročenek statistického úřadů využita pro sestavení časových řad. Dále jsou data Plzeňského kraje porovnávána s daty za celou Českou republiku, zároveň dojde k srovnávání údajů uvnitř Plzeňského regionu. V závěru práce je zhodnocena situace v Plzeňském regionu a odhad predikce možného vývoje. Informace budou převážně čerpány z Českého statistického úřadu a vydaných statistických ročenek.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je zjistit současný stav a strukturu obyvatelstva v Plzeňském kraji a analyzovat její demografický vývoj. Mezi dílčí cíle patří porovnání vybraných ukazatelů v Plzeňském regionu s celorepublikovým průměrem, dále porovnání rozdílů mezi jednotlivými okresy v regionu. Mezi vedlejší cíle patří také analýza vlivu přirozeného přírůstu a přírůstu stěhováním na celkový přírůstek populace. V závěru práce dojde odhadnutí možné predikce pro následující roky.

2.2 Metodika práce

Pro potřeby práce byly využity data z Českého statistického úřadu, zejména ze statistické ročenky pro roky 2000 až 2009. Data z těchto ročenek jsou uvedena v přílohách. K vlastnímu zpracování bylo využito statistických metod analýzy časových řad a relativních četností. Mimo těchto metod byly použity vzorce využívané pro vybrané demografické ukazatele. Nashromážděná data byla zpracována v programu MS Excel 2007. Jednotlivé statistické metody jsou rozepsány ve čtvrté kapitole.

3 Literární rešerše

3.1 Charakteristika Plzeňského kraje

Plzeňský kraj leží na jihozápadě České republiky. Sousedí se SRN (Bavorskem), severozápadně leží kraj Karlovarský, severovýchodně kraj Středočeský a na jihovýchodě kraj Jihočeský [Statistická ročenka Plzeňského kraje 2009].

Svou rozlohou 7 561 km² je třetím největším krajem v České republice, avšak počtem obyvatel se řadí na deváté místo v České republice. V kraji se nachází sedm okresů (Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov), které se od sebe výrazně liší krajinným charakterem, počtem i skladbou obyvatelstva, ekonomickým potenciálem, velikostí i hustotou osídlení [Statistická ročenka Plzeňského kraje 2009].

Rozmanitost přírodních podmínek je dána především reliéfem kraje. Z hlediska geografického systému lze Plzeňský kraj rozdělit do několika oblastí: Plzeňská pahorkatina, Brdská vrchovina (část), Český les a Šumava. Klimatické, geologické a hydrologické podmínky jsou v jednotlivých územních celcích značně odlišné [Statistická ročenka Plzeňského kraje 2009].

Zásoby nerostných surovin, které představují základní potenciál pro rozvoj zpracovatelského průmyslu, se v Plzeňském kraji soustřeďují zejména do vnitrozemí (oblast kolem Plzně). Jedná se o zásoby černého uhlí, žáruvzdorné a keramické jíly a stavební kámen. V oblasti podhůří Šumavy se nalézá vápenec. Kraj disponuje také příznivými zemědělskými podmínkami. Zhruba polovinu kraje pokrývá zemědělská půda (z toho podíl orné půdy je 68,6 %). Lesní hospodářství je charakteristické dostatečnými přírodními zdroji dřeva. Podíl zalesněné plochy na celkové rozloze kraje činí 39,6 % (zejména vlivem lesnatých ploch Šumavy, Českého lesa a Brdské vrchoviny). Z celkového objemu těžby jehličnatého dřeva v ČR se Plzeňský kraj řadí na třetí místo [Businessinfo.cz [online], 2010].

Životní prostředí v Plzeňském kraji můžeme v rámci ČR hodnotit příznivě k nejméně zatíženým oblastem náleží horské partie Šumavy, Českého lesa, západní Brdy a oblast v okolí Manětína a Nečtin. Výjimku tvoří Plzeň a okolí, kde je životní prostředí extrémně narušeno. Měrné emise zjištěné v okrese Plzeň-město mnohonásobně převyšují hodnoty měrných emisí v ČR [Statistická ročenka Plzeňského kraje 2009].

Plzeňský kraj je s počtem obyvatel 571 199 osob (k 31. 12. 2009) šestým nejmenším krajem v České republice a tvoří tak 5,4 % z celkového počtu obyvatel ČR. Rozložení obyvatel v rámci kraje je značně nerovnoměrné. Téměř 30 % obyvatel žije v Plzni a další více než pětina obyvatel je soustředěna do 13 měst s více než 5 000 obyvateli. Zbývající necelá polovina obyvatel je rozptýlena do menších měst či obcí. [Statistická ročenka Plzeňského kraje 2009] Důvodem je typický vysoký počet malých sídel s nerovnoměrným rozmístěním, chybí zde města střední velikosti. Struktura středisek je v porovnání s ČR atypická [Businessinfo.cz [online], 2010].

Obrázek 1: Mapa Plzeňského kraje

Zdroj: [Cygni.risy.cz [online], 2010]

3.2 Vymezení demografie

Slovo demografie pochází z řecká. Je to složenina dvou slov – démos, což je lid, a grafem, což je psát. Jak již název napovídá, demografie se zabývá popisem lidu. Předmětem jejího studia je demografická reprodukce = obnova lidských populací rozením a vymíráním [Koschin, 2005].

Jako mnoho ostatních věd, demografie může být definována v užším nebo širším pojetí. V užším pojetí lze nazvat jako „formální demografii“, která se týká velikosti, rozdělení, struktury a změny obyvatelstva. Velikost je jednoduše množství jednotek (osob) v populaci. Rozdělení vyjadřuje uspořádání populace v prostoru a čase, to je geograficky nebo mezi různými typy obydlených oblastí. Struktura, v užším smyslu je rozdělení populace podle pohlaví a věkových skupin. Změna je přírůstek nebo úbytek celkové populace nebo jednotek ve vymezených skupinách. Jednotlivé změny celkové populace se týkají narození, úmrtí a migrace. V širším smyslu obsahuje další charakteristiky jednotek. Ty obsahují rasové charakteristiky, sociální a ekonomické charakteristiky. Rasové charakteristiky jako rasa, národnost, a mateřský jazyk se odráží do sociálních charakteristik. Dalšími příklady sociálních charakteristik jsou rodinný stav, místo narození, gramotnost, dosažené vzdělání. Ekonomické charakteristiky zahrnují ekonomickou aktivitu, nezaměstnanost, povolání, příjem a tak dále. V nejširším smyslu demografie překračuje do aplikace dat a hledá v množství informací související problémy, které souvisí s demografickými procesy [SHRYOCK, 1980].

3.3 Historie demografie

Sledování stavu a pohybu obyvatelstva bylo v minulosti motivováno především z důvodů ryze praktických [KALIBOVÁ, 2003].

Již 3000 let před naším letopočtem prováděli soupisy obyvatelstva staří Egypťané, tyto informace jim sloužily především k přehledu o tom, jak velkou mohou sestavit armádu. I Římané prováděli soupisy obyvatelstva, tak zvané censy, jejichž cílem bylo zařadit obyvatelstvo do jednotlivých daňových kategorií. V období feudalismu, kdy byly země rozdrobené do poměrně malých panství, ztratily soupisy obyvatelstva smysl. V Evropě se soupisy obyvatelstva znovu začaly objevovat v 18. století. V 19. století pak byla

vypracována metodika sčítání lidu, která se používá v téměř nezměněné míře dodnes [KOSCHIN, 2005].

Mezi významné osobnosti, které se podílely na zrození demografie, můžeme zařadit Johna Graunta (1620-1674), který je považován za zakladatele demografie. Jako první objevil při studiu úmrtnosti v Londýně a jeho okolí důležité pravidelnosti platné pro celé soubory. Odhalil např. poměr mezi počtem mužů a žen v populaci a stabilní poměr mezi počtem narozených chlapců a děvčat [KALIBOVÁ, 2003].

Grauntova práce podnítila zájem jednak o metodologické problémy (a vedla k dalšímu rozvoji statistiky a teorie pravděpodobnosti), jednak o otázky populačního vývoje. V 17. a 18. století vznikala celá řada navzájem si odporujících teorií, které se snaží reagovat na aktuální ekonomické, sociální a politické problémy [KOSCHIN, 2005].

Výraznou osobností v historickém vývoji demografie byl Adolf Lambert Quetelet (1796 - 1874), který se zasloužil o zpřesnění statistického zjišťování demografických dat a vypracoval zásady moderních sčítání lidu. V roce 1953 založil Quetelet Mezinárodní statistický úřad, který má své sídlo v Haagu [KALIBOVÁ, 2003].

Ve 20. století se v demografii nadále rozvíjely tendence nastoupené v minulosti. Silnou složkou se stává zejména demografická metodologie a na ní navazující demografická analýza. Méně se rozvíjely syntetické studie a demografické teorie. Tento vývoj, nastoupený na přelomu 19. a 20. století, je důsledkem rozšiřující se datové základny, zkvalitnění dat a zároveň i důsledkem stability vývoje demografických systémů [KALIBOVÁ, 2003].

3.4 Demografie v Českých zemích

Práce s demografickou tematikou se u nás začínají objevovat od poloviny 18. století, ale až v roce 1897 došlo k založení Ústavu pro antropologii a demografii na dnešní Univerzitě Karlově. Zakladatelem byl významný český antropolog Jindřich Matiegka (1862 - 1943), který zde také přednášel základy demografie [KOSCHIN, 2005].

Další významnou osobností byl Antonín Boháč (1882 - 1950), který pozvedl tento obor na mezinárodní úroveň. Organizoval první i druhé sčítání lidu v letech 1921 a 1930. a v roce 1925 provedl reorganizaci demografické statistiky. Pokračovatelem Boháče byl Jaromír Korčák (1895 - 1989). Jeho práce měly pro rozvoj československé demografie mimořádný význam, týkaly se geografie obyvatelstva a demografické analýzy a syntézy [KALIBOVÁ, 2003].

O rozvoj české demografie se významně zasloužil i další z Boháčových spolupracovníků František Fajfr (1892 - 1969), který byl v letech 1945 - 1961 předsedou Státního úřadu statistického. Fajfr se významně podílel na přípravě dvou poválečných sčítání lidu v letech 1950 a 1961, dále přednášel demografii na Vysoké škole ekonomické v Praze a po zřízení Státní populační komise stal jejím předsedou [KALIBOVÁ, 2003].

3.5 Obory demografie

Demografie se v systému věd nachází na rozhraní oborů přírodovědných a společenských. Na základě různých kritérií lze vymezit demografické subdisciplíny, z nichž nejznámější jsou demografická analýza, demografická metodologie, teoretická demografie, historická demografie, paleodemografie, regionální demografie [KALIBOVÁ, 2003].

Demografická analýza se zabývá rozбором jednotlivých složek demografické reprodukce, tj. úmrtnosti spojené s nemocností, porodností, potratovostí, sňatečností a rozvodovostí. Demografická analýza studuje demografické události jako hromadné jevy s cílem vymezit jejich charakteristické znaky a zkoumat jejich proměnlivost v průběhu času nebo na určitém území. Při svém studiu vychází ze základní datové dokumentace a údaje dává do vzájemných vztahů a souvislostí. Výsledkem jsou pak demografické ukazatele [KALIBOVÁ, 2003].

Demografická metodologie zahrnuje demografickou statistiku, matematickou demografii, demografické modely apod. Úzce navazuje na ostatní metodologické obory, jakými jsou např. statistika, matematika, logika a teorie pravděpodobností [KALIBOVÁ, 2003].

Teoretická demografie zobecňuje pravidelnosti demografického vývoje jednotlivých populací a hledá zákonitosti vývoje demografických systémů, resp. jeho jednotlivých složek. Na základě získaných poznatků formuluje různé hypotézy, které lze zahrnout do demografické teorie, např. teorie demografické revoluce, populačního optima [KALIBOVÁ, 2003].

Historická demografie se zabývá vyhledáváním a využitím vhodných historických pramenů pro demografické studium historických populací. Na konkrétním populačním vývoji v minulosti ověřuje populační teorie a vytváří vlastní hypotézy [KALIBOVÁ, 2003].

Paleodemografie je součástí historické demografie. Zabývá se demografickými rozbory pravěkých populací na základě antropologických výzkumů kosterních pozůstatků [KALIBOVÁ, 2003].

Regionální demografie studuje demografické procesy z hlediska regionálních podobností a rozdílů. Zkoumané regiony mohou být vymezeny buď na základě administrativních hranic (administrativní jednotky různého řádu, tj. např. okres, kraj, stát, skupina států) nebo na základě své demografické homogenity. Regionální demografie úzce souvisí s geodemografií a geografii obyvatelstva, která se zabývá vývojem rozmístění a migrací obyvatelstva [KALIBOVÁ, 2003].

Kromě uvedených demografických subdisciplín se v současné době dostávají do popředí demografická studia z oblasti rodiny a manželství, neboť v rodině se vytvářejí podmínky pro reprodukční a též demografické chování [KALIBOVÁ, 2003].

3.6 Demografické ukazatele

Za demografické ukazatele se považují všechna základní i analytická data, která se vztahují k jednotlivým složkám procesu demografické reprodukce, tj. k úmrtnosti, porodnosti, sňatečnosti, rozvodovosti, nemocnosti a potratovosti [KALIBOVÁ, 2003].

Základní demografická data

Základní demografická data získáme z výsledků sčítání lidu, evidence přirozené měny, evidence migrací, z různých výběrových šetření či registrů obyvatelstva. Jsou to např. celkový počet obyvatel, počet zemřelých, narozených, rozvodů, sňatků apod. Tyto absolutní údaje se dávají do vzájemných souvislostí a počítají se poměrná neboli relativní čísla (tzv. analytická data), která se dle způsobu výpočtu označují jako ukazatele, míry, kvocienty a indexy [KALIBOVÁ, 2003].

Analytická demografická data

Poměrná čísla extenzitní (poměrná čísla struktury) jsou využívány při porovnávání dvou stejnorodých údajů ve stejném časovém okamžiku a ve shodném prostorovém vymezení. Vypočtené relativní číslo určuje strukturu daného celku, obvykle je vyjádřeno v procentech a nazýváno poměrným číslem struktury nebo poměrným číslem extenzitním. Příkladem je ukazatel maskulinity, který vyjadřuje procentuelní zastoupení mužů v populaci [KALIBOVÁ, 2003].

Poměrná čísla intenzitní jsou míry nebo kvocienty. Při výpočtu měř je počet jednotek ve jmenovateli udáván buď ke středu sledovaného intervalu, nebo se bere průměr z počátečního a koncového stavu, jedná se tedy o tzv. střední stav obyvatel (např. hrubá míra úmrtnosti udává počet zemřelých na 1000 obyvatel středního stavu). Mezi poměrná čísla intenzitní se řadí také kvocienty, které se od měř liší tím, že se zde počet jednotek ve jmenovateli udává k počátku sledovaného období. Kvocienty se svým charakterem blíží pravděpodobnostem. Příkladem je kvocient kojenecké úmrtnosti, kde počet zemřelých v nultém dokončeném věku je vztažen k výchozímu počtu živě narozených, nikoliv k střednímu stavu žijících v dokončeném věku nula [KALIBOVÁ, 2003].

Poměrná čísla srovnávací jsou indexy. Porovnáváme v tomto případě dvě stejnorodá nebo různorodá absolutní čísla, která spolu buď nesouvisí časově nebo nejsou stejně prostorově vymezena. Například index rozvodovosti dává do vztahu počet rozvodů a počet sňatků v daném roce, což jsou dva nestejnorodé údaje, vzájemně spolu bezprostředně nesouvisící. Indexy se často také používají k charakteristice různých vývojových trendů [KALIBOVÁ, 2003].

3.7 Základní demografické pojmy

3.7.1 Populace, obyvatelstvo

V praxi občas dochází k překrývání pojmů populace a obyvatelstvo, avšak jejich definice je rozdílná. Populace je soubor jedinců, mezi nimiž dochází k reprodukci. Obyvatelstvem rozumíme soubor osob žijících na určitém území (státu, kraje, okresu, města apod.), jsou na daném území přihlášeny k trvalému pobytu [LANGHAMROVÁ, 2005].

Demografická statistika sleduje stav obyvatelstva (počet obyvatel k určitému okamžiku, nejčastěji se stav obyvatelstva uvádí jako počáteční, střední nebo koncový), strukturu obyvatelstva (podle demografických, sociálně ekonomických a jiných charakteristik) a pohyb obyvatelstva (přírůstek počtu obyvatel za sledované období narozením a přistěhováním, úbytek počtu obyvatel za sledované období úmrtím nebo odstěhováním, vzájemnou kompenzaci přírůstku, úbytku a její míru [LANGHAMROVÁ, 2005].

3.7.2 Demografická reprodukce

Demografická reprodukce je přirozená obnova populace s vyloučením migrace, bere se v úvahu pouze přírůstek nebo úbytek populace vlivem narození a umírání. Rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých v určitém časovém úseku se označuje buď jako přirozený přírůstek, nebo dosahuje-li záporných hodnot, jako přirozený úbytek. V případě, že se bere v úvahu i migrace, tj. počty přistěhovalých a odstěhovaných v určitém územním celku ve sledovaném období, mluví se o otevřené populaci a o populačním vývoji. Změny ve velikosti populace se pak označují jako celkový populační přírůstek či populační úbytek, který se skládá z přirozeného přírůstku či přirozeného úbytku a migračního salda [KALIBOVÁ, 1998].

3.7.3 Demografická struktura

Strukturou obyvatelstva rozumíme složení obyvatelstva podle různých demografických, sociálních, ekonomických či geografických kategorií

[LANGHAMROVÁ, 2005]. Demografii nejvíce zajímají struktury podle pohlaví a věku, dále jsou to struktury podle rodinného stavu a typu domácností, vzdělání, třídění obyvatelstva na ekonomicky aktivní a neaktivní apod. [KOSHIN, 2005].

Koncentrovanou charakteristikou demografické struktury je graf, který se nazývá strom života nebo věková pyramida. Věková pyramida připomíná pyramidu, je tvořena jednotlivými stupni, zatímco strom života je tvořen dvěma histogramy, přičemž je zvykem vlevo umístit graf pro muže a vpravo graf pro ženy [KOSHIN, 2005].

3.7.3.1 Věková struktura

Věk je jednou ze základních demografických charakteristik jednotlivce. Věkem, stářím, ale i délkou trvání určitého jevu se v demografické statistice rozumí počet let (vyjádřený celým číslem), jichž dosáhla osoba v rozhodném okamžiku [LANGHAMROVÁ, 2005].

Věková struktura populace je výsledkem předchozí úrovně demografických a geodemografických procesů a zároveň představuje výchozí základ budoucího demografického vývoje. Struktura obyvatelstva podle věku je vyjádřena rozdělením celkového počtu obyvatel do jednoletých nebo víceletých (obvykle pětiletých) věkových skupin. Toto členění se prakticky vždy provádí odděleně pro muže a ženy [KALIBOVÁ, 2003].

Grafické uspořádání věkové struktury zkoumané populace s použitím dvojitého histogramu se nazývá věková pyramida. Na svislou osu se vnáší věk, na vodorovnou zastoupení příslušné věkové skupiny. Věková pyramida podává v hrubých rysech demografickou historii populace. Jednotlivé zářezy, resp. vrcholy odrážejí jevy, které ovlivnily úroveň populační reprodukce [KALIBOVÁ, 2003].

3.7.3.2 Pohlavní struktura

Pohlaví je druhou základní demografickou charakteristikou každého jedince. Je primárním třídícím znakem ve všech statistikách obyvatelstva [LANGHAMROVÁ, 2005].

Strukturu obyvatelstva podle pohlaví lze hodnotit buď podle ukazatele maskulinity, který udává podíl mužů v populaci vyjádřený v procentech, nebo podle indexu maskulinity, což je počet mužů připadající na 1000 žen v populaci [KALIBOVÁ, 2003].

Zastoupení mužů a žen v populaci se v průběhu života mění. Prvním faktorem, který ovlivňuje počet mužů v populaci je dán biologicky, je známo, že se rodí více chlapců než děvčat. Druhým faktorem je diferenční úmrtnost mužů a žen. V demograficky vyspělých zemích je prakticky ve všech skupinách vyšší intenzita úmrtnosti mužů než žen, tzv. mužská nadúmrtnost [KALIBOVÁ, 2003]. V rozvojových zemích se však spíše můžeme setkat s převahou mužů než žen, důvodem je, že obyvatelé se nedožívají tak vysokého věku, aby se projevila mužská nadúmrtnost. Navíc je zde i vysoká mateřská úmrtnost [LANGHAMROVÁ, 2005]. Třetím faktorem ovlivňujícím zastoupení mužů a žen v populaci je migrace, nejčastěji se jedná o pracovní migraci. Dalšími událostmi, které ovlivňují strukturu obyvatelstva podle pohlaví, jsou např. válečné konflikty nebo politická situace v zemi [KALIBOVÁ, 2003].

3.8 Populační prognózy

Populačními prognózami nazýváme perspektivní odhady budoucího vývoje počtu, věkové a pohlavní struktury obyvatelstva nebo skupin obyvatelstva, např. domácí nebo pracovních sil (tzv. odvozené prognózy). Jednodušší předpovědi vycházejí z extrapolacních metod, složitější jsou založeny na projekcích demografické struktury obyvatelstva (populačních projekcích) [LANGHAMROVÁ, 2005].

Extrapolace vývoje určitého jevu je vždy založena na určitých výchozích údajích o zkoumaném jevu (daných dosavadním stavem či vývojem) a na předpokladech o charakteru a rychlosti očekávaných změn. Charakteru očekávaného vývoje musí odpovídat volená extrapolacní analytická funkce: lineární funkce (za předpokladu stálého absolutního přírůstku či úbytku, tedy lineárního vývoje), dále exponenciální funkce (za předpokladu stálého relativního přírůstku či úbytku, tedy geometrického vývoje) a funkce kvadratická (za předpokladu stálého růstu absolutního přírůstku nebo úbytku, tedy „parabolického“ vývoje) [LANGHAMROVÁ, 2005].

Populační projekce vycházejí ze skutečnosti, že různé generační (resp. věkové) skupiny se vyvíjejí odlišným způsobem s ohledem na stávající věkovou strukturu a rozdíly ve specifické úmrtnosti jednotlivých věkových skupin a generací. Po metodické stránce jsou skutečnou projekcí věkové struktury obyvatelstva: věková struktura výchozího období je generaci po generaci a rok po roce promítána na řadu let dopředu s přihlédnutím k redukci jednotlivých věkových skupin, které v budoucnu vyvolá předpokládaný řád vymírání. Bývají často označovány jako komponentní projekce [LANGHAMROVÁ, 2005].

Prahem projekce je okamžik, ke kterému byla zjištěna výchozí věková struktura (obvykle se jedná o okamžik blízký rozhodnému okamžiku při sčítání lidu). Horizontem projekce je nejzazší okamžik, ke kterému byla odhadnuta věková struktura. Délka období prognózy je délka časového intervalu mezi prahem projekce a horizontem projekce. Krok projekce je časový interval (obvykle bývá jednoletý nebo pětiletý), ve kterém se jednotlivé věkové skupiny během období prognózy postupně pravidelně přesunují [LANGHAMROVÁ, 2005].

Oficiální projekce obyvatelstva České republiky vypracovává v pravidelném cyklu Český statistický úřad, prognózy vydává Katedra demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Nejnovější projekci vydal Český statistický úřad na období 2003 - 2050, Katedra demografie a geodemografie zpracovala poslední prognózu obyvatelstva České republiky na období 2003 - 2065, při čemž vycházeli z definitivních výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Dlouhodobé populační projekce obyvatelstva světa vydává Populační divize OSN. Poslední světová projekce byla publikována v prosinci 2003, s horizontem do roku 2300 [Demografický informační portál o demografii [online], 2005].

3.9 Úmrtnost

Úmrtnost je vedle porodnosti jedna ze dvou základních složek demografické reprodukce. Demografie se zajímá o úmrtí, jako o hromadný jev tzn., že zkoumá proces

vymírání určité populace [KALIBOVÁ, 2003]. Při sledování úmrtnosti vycházíme z absolutního počtu zemřelých členěných dále podle pohlaví, věku, příčin smrti apod. Kromě těchto absolutních ukazatelů, které nejsou příliš vhodné ke srovnávání v čase a v prostoru, využívají následující ukazatele [LANGHAMROVÁ, 2005].

Obecná míra úmrtnosti (mortalita), která nám udává počet zemřelých osob v kalendářním roce připadající na 1000 obyvatel středního stavu. Je to ukazatel závislý na věkové struktuře obyvatelstva, proto není příliš vhodný pro srovnávání v čase ani v prostoru. Chceme-li odstranit vliv věkové struktury, musíme použít metodu standardizace (přepočítáme všechny srovnávané populace na stejnou srovnatelnou standardní věkovou strukturu) [LANGHAMROVÁ, 2005]. Na počátku 19. století se obecná míra úmrtnosti pohybovala někde okolo 30 až 35 %. Ve většině rozvinutých populací se snížila během 150 let na úroveň okolo 10 % [KOSHIN, 2005].

Specifické míry úmrtnosti jsou míry, které nám udávají počet zemřelých v dokončeném věku x let na 1000 obyvatel ve věku x . Tyto míry už je vhodné využívat ke srovnávání. Ze specifických úmrtností se věnuje velická pozornost úmrtnosti v prvním roce života, tzv. kojenecké úmrtnosti. Kojenecká úmrtnost udává počet zemřelých dětí do jednoho roku života připadající na 1000 živě narozených dětí v témže roce. Tento ukazatel se velmi často používá v mezinárodním srovnávání, je poměrně výstižným ukazatelem nejenom zdravotního stavu populace, ale i zdravotnictví a životní úrovně daného státu [LANGHAMROVÁ, 2005].

Nejpřesněji charakterizují úmrtnostní poměry tzv. úmrtnostní tabulky. Úmrtnostní tabulky se sestavují zvlášť pro muže a zvlášť pro ženy. Nejdůležitější charakteristikou, kterou z nich získáme je střední délka života osoby x -leté. Ta nám říká, jak dlouho bude v průměru ještě naživu osoba x -letá, za předpokladu, že by po celou dobu jejího života platily stejné úmrtnostní poměry jako v roce, kdy se tabulky konstruovaly [LANGHAMROVÁ, 2005].

Hrubá míra úmrtnosti i specifické míry úmrtnosti jsou míry kvantitativní. Kvalitativní stránkou úmrtnosti jsou příčiny smrti. Příčinami smrti se začali statistici zabývat už v minulém století. Statisticky se zpracovává tak zvaná prvotní příčina smrti (nikoli tedy bezprostřední příčina), což je taková nemoc či úraz, jimiž byl započat řetězec chorobných

stavů vedoucích k smrti. Prvotní příčinu neurčuje lékař, nýbrž poučený pracovník statistického úřadu. V současné době je platná 10. Decentní revize Mezinárodní statistické klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů, která rozlišuje 19 tříd příčin smrti [KOSHIN, 2005].

3.9.1 Vývoj úmrtnosti v ČR

Vývoj úmrtnosti v České republice lze rozdělit do 5 fází. První období je charakteristické značnou úmrtností. Vývoj obyvatel je ovlivněn především vnějšími faktory, jako je klima, epidemie (Českou republiku nejvíce postihl mor v roce 1380), neúroda a s ní související hladomor. Časté války byly dalším faktorem, který přispíval k vysoké hladině úmrtnosti. V tomto období činila hrubá míra úmrtnosti 35 – 40 % a střední délka života se pohybovala v rozmezí 25 - 30 let [Demografický informační portál o demografii [online], 2005].

Druhé období, datované zhruba od 17. do 19. století včetně, je typické snižováním úmrtnosti, mizí morové epidemie, objevují se nové příčiny smrti, již však nejsou patrné tak velké výkyvy v úrovni ukazatelů. Na přelomu století v ČR hrubá míra úmrtnosti činila zhruba 22 % a střední délka života se pohybovala od 40 do 45 let [Demografický informační portál o demografii [online], 2005].

Za třetí období se pokládá období světových válek. Krátce po první světové válce se mírně zvýšila úmrtnost v důsledku infekcí, špatné výživy apod. Od roku 1923 však obecně docházelo ke zlepšení úmrtnostních poměrů, rostla střední délka života, měnila se struktura příčin smrti. Do roku 1930 klesla hrubá míra úmrtnosti na 13 %, střední délka života se pohybovala v rozmezí 59 až 64 let. Další pokles ukazatelů narušila druhá světová válka. V jejím průběhu až do roku 1947 opět úmrtnost rostla, od roku 1947 zaznamenáváme víceméně trvalý pokles, hrubá míra úmrtnosti se pohybuje okolo 15 % a střední délka života se prodlužuje na 65 let [Demografický informační portál o demografii [online], 2005].

Čtvrté období lze rozdělit do několika etap. V letech 1950 až 1960 je vývoj úmrtnosti velice příznivý, Česká republika zaznamenává jeden z nejrychlejších poklesů úmrtnosti v Evropě a může se srovnávat s vyspělými západoevropskými společnostmi, střední délka života se pohybovala v rozmezí 67 až 73 let. V následujícím období však dochází k dalšímu epidemiologickému přechodu, kdy infekční onemocnění jsou nahrazena

degenerativními a civilizačními chorobami (novotvary, nemoci oběhové soustavy), úmrtnost mírně stagnuje. Také v ČR docházelo po roce 1961 k zastavení poklesu úmrtnosti, a to zejména v souvislosti s vyčerpáním rezerv, zastavením technického rozvoje a především v důsledku špatného životního prostředí, nezdravého životního stylu apod. V dalších letech se zvyšovala jen velice pozvolna, původní hodnoty z roku 1960 dosáhl ukazatel u mužů znovu až v roce 1990 [Demografický informační portál o demografii [online], 2005].

Poslední, páté období je datováno od roku 1989. Zatímco v kapitalistických zemích od 70. let dochází ke zlepšování úmrtnosti, především vlivem uvědomělého přístupu ke zdraví a důrazem na zdravější životní styl klesá úmrtnost na kardiovaskulární nemoci. V socialistickém bloku stagnace pokračuje i v 70. a 80. letech. K poklesu úmrtnosti a nárůstu střední délky života dochází až po pádu komunismu [Demografický informační portál o demografii [online], 2005].

3.10 Porodnost

Proces rození je vedle procesu úmrtnosti základní složkou demografické reprodukce. Předmětem vědeckého zájmu se však stal mnohem později než proces úmrtnosti [KALIBOVÁ, 2003].

Úroveň porodnosti závisí zejména na plodivosti neboli fekunditě, což je schopnost muže a ženy rodit děti. Její výsledný efekt, vyjádřený počtem narozených dětí se označuje plodnost neboli ferita. Počet dětí, který se páru narodí, závisí nejen na plodivosti, ale i na jeho reprodukčním (demografickém) chování. Typem demografického chování je např. plánované rodičovství, kdy pár reguluje počet narozených dětí a intervaly mezi jednotlivými porody pomocí antikoncepčních metod. Úroveň porodnosti je ovlivněna i populační politikou státu, i když v tomto případě obvykle pouze krátkodobě. Nemalý význam má i systém hodnot ve společnosti [KALIBOVÁ, 2003].

Hrubá míra porodnosti (hmp) je nejjednodušší ukazatel, říká nám, kolik dětí se narodí v příslušném roce na 1000 obyvatel středního stavu [LANGHAMROVÁ, 2005]. Pokud populace příliš rychle nepřibývá nebo neubývá, měla by obecná míra porodnosti být přibližně rovna obecné míře úmrtnosti. V České republice je hrubá míra porodnosti vzhledem k ostatním zemím světa na poměrně nízké úrovni [KOSHIN, 2005].

Obecná míra plodnosti (f) vyjadřuje poměr živě narozených dětí na 1 000 žen v reprodukčním věku. Jde tedy o zpřesnění hrubé míry porodnosti [Demografický informační portál o demografii [online], 2005].

Úhrnná plodnost ($\acute{u}p$) je součtem měř plodnosti podle věku vyjadřující intenzitu plodnosti dané populace v daném časovém období (obvykle kalendářní rok). Udává počet dětí, které by se narodily jedné ženě během reprodukčního období, kdyby se hodnoty míry plodnosti dle věku neměnily zhruba 35 let, což představuje počet let reprodukčního období ženy, které je počítáno s věkovým rozpětím 15 až 49 let. Důležitým číslem úhrnné plodnosti je hodnota 2,1, která představuje mezník pro zajištění početního stavu populace. Této hodnotě se však většina vyspělých zemí zdaleka nepřibližuje [Demografický informační portál o demografii [online], 2005].

Při analýze porodnosti se taktéž sleduje průměrný věk matky při porodu a zvláštní pozornost bývá věnována průměrnému věku matky při prvním porodu [Demografický informační portál o demografii [online], 2005].

3.10.1 Vývoj porodnosti v ČR

Úroveň porodnosti první republiky byla zpočátku ovlivněna poválečnou kompenzační vlnou porodů. Ta však netrvala dlouho a následoval pokles plodnosti, který se zdůvodňuje sociální situací rodin, zvyšující se ekonomickou aktivitou žen a sekularizací [Demografický informační portál o demografii [online], 2005].

Vývoj plodnosti po druhé světové válce byl velmi nepravidelný. Poválečná kompenzační vlna porodů se během padesátých let stabilizovala a pozdější vzestupy v letech 1963 až 1965 a 1973 - 1979 byly ovlivněny státní politikou. Během osmdesátých let se porodnost stabilizovala [Demografický informační portál o demografii [online], 2005].

Vývoj porodnosti po roce 1989 byl charakterizován především prudkým poklesem počtu narozených dětí, který započal v roce 1992 a zastavil se až po roce 1996. Tento pokles souvisel s výraznými změnami reprodukčního chování české populace, které souvisely se změnami vnějších sociálních a ekonomických podmínek demografické reprodukce, příkladem je narůstající trend odkládání vstupu do manželství a založení rodiny ve vyšším věku. Podobný vývoj bylo možné pozorovat od poloviny šedesátých let v západní a severní Evropě a s určitým zpožděním v jižní Evropě. Od roku 1996 dochází k ustálení porodnosti bez větších změn [Demografický informační portál o demografii [online], 2005].

3.11 Migrace

Migrace je prostorové přemísťování osob přes libovolné hranice, spojené se změnou místa bydliště na dobu kratší či delší, případně natrvalo. Jako synonyma se používá pojmu přestěhování. V moderní době je migrace důsledkem urbanizace, ekonomických či populačních faktorů [KALIBOVÁ, 1998].

Proces migrace sestává ze dvou procesů, jednak je to stěhování směrem do populace, které se nazývá imigrací, jednak stěhování směrem z populace, které se nazývá emigrací [KOSCHIN, 2005]. Jevy samotné se pak označují jako vystěhovalectví či přistěhovalectví [LANGHAMROVÁ, 2005].

Hrubá migrace se týká celkového počtu migrantů (úhrnu přistěhovalých či vystěhovalých). Jejich součet je považován za obrat migrace oblasti. Rozdíl mezi celkovým počtem přistěhovalých a vystěhovalých tvoří migrační přírůstek (přírůstek stěhováním, migrační saldo, mechanický přírůstek) [LANGHAMROVÁ, 2005].

Často se zkoumá, kterým směrem se lidé ze subpopulace stěhují. Zkoumají se tak zvané migrační proudy. Ukazatel pro popis migračních proudů se nazývá parciální obecná (hrubá) míra migrace ze subpopulace i do subpopulace. Můžeme jí porovnávat významnost jednotlivých migračních proudů z hlediska reprodukce, sociálních a ekonomických dopadů [KOSCHIN, 2005].

Mezinárodní migrace je definována jako změna obvyklého pobytu za hranice státu. OSN stanovuje limitní hranici jednoho roku pobytu za hranicemi daného státu. Mezinárodní migrace má důležité politické, ekonomické, sociální, demografické, psychologické a kulturní dopady jak na emigrační, tak i na tranzitní a zejména imigrační země. Obecně jsou migrační trendy ve světě charakterizovány dvěma základními směry migračních pohybů od jihu k severu a od východu k západu. Zatímco vnitřní migrace je z hlediska statistiky podchycena v hlášení o stěhování, je sledování mezinárodní migrace značně problematické [Demografický informační portál o demografii [online], 2005].

Problematickou oblastí zůstává i po našem vstupu do Evropské unie nelegální migrace. Zapojením České republiky do Schengenského systému, v jehož rámci se zachycení nelegální migranti vrací do první "bezpečné" země, do které vkročili, se ČR dostala do tzv. bezpečnostní zóny. V chápání Schengenu je obklopena samými bezpečnými zeměmi a v případě zadržení nelegálních migrantů je vrací do první bezpečné země, tedy nejčastěji na Slovensko [Demografický informační portál o demografii [online], 2005].

4 Metodika práce

V této kapitole jsou rozebrány statistické metody využitě pro vlastní analýzu.

4.1 Rozdělení četností

Máme-li k dispozici rozsáhlé datové soubory, můžeme z číselného materiálu jen těžko vyvodit závěry. Je potřeba získané údaje určitým způsobem setřídit. [SVATOŠOVÁ, 2009] Toto třídění provádíme tak, že uspořádáme údaje o sledovaném kvantitativním znaku do rostoucí posloupnosti a ke každé variantě znaku přiřadíme počty příslušných statistických jednotek, které nazýváme četnosti. Vzniklá tabulka se nazývá tabulka rozdělení četností. Tato tabulka podává informaci o počtu výskytu jednotlivých variant znaku v souboru [HINDLS, 2007].

Četnosti můžeme dělit na:

Absolutní četnosti n_i , které uvádějí, kolikrát se která hodnota znaku v souboru vyskytuje. Jejich součet je roven rozsahu souboru n [SVATOŠOVÁ, 2009].

$$n_1 + n_2 + n_3 + \dots + n_k = \sum_{i=1}^k n_i = n \quad (4.1)$$

Relativní četnosti f_i , které využíváme, chceme-li porovnávat mezi sebou různá rozdělení četností, která se liší svým rozsahem [SVATOŠOVÁ, 2009].

$$f_i = \frac{n_i}{n}, f_1 + f_2 + f_3 + \dots + f_k = \sum_{i=1}^k f_i = 1 \quad (4.2)$$

Kromě dvou uvedených způsobů konstrukce rozdělení četností, můžeme též užít rozdělení kumulativních četností jak absolutních – N_i , tak relativních – F_i , které podávají informaci o tom, kolik jednotek souboru, resp. jaká poměrná část má variantu znaku menší nebo rovnou určité dané obměně [HINDLS, 2007].

$$N_1 = n_1 \quad N_2 = n_1 + n_2 \quad N_k = n_1 + n_2 + n_3 + \dots + n_k = \sum_{i=1}^k n_i = n \quad (4.3)$$

$$F_1 = f_1 \quad F_2 = f_1 + f_2 \quad F_k = f_1 + f_2 + f_3 + \dots + f_k = \sum_{i=1}^k f_i = 1 \quad (4.4)$$

V případě, že máme k dispozici spojité znaky nebo znaky diskrétní, který nabývá velkého počtu obměn, potom používáme intervalové rozdělení četností, ve kterém variační rozpětí hodnot rozdělíme na určitý počet intervalů a poté zjistíme počty hodnot patřících do těchto intervalů [SVATOŠOVÁ, 2009].

Při sestavování intervalového rozdělení četností se snažíme potlačit náhodné kolísání četností, ale zároveň nesmíme setřít charakteristické rysy rozdělení. Na stanovení počtu intervalů a jejich délky neexistuje jednotný názor ani obecný předpis [HINDLS, 2007].

Výpočet průměru:

Pomocí absolutních četností

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^k x_i * n_i}{n} \quad i = 1 \quad (4.5)$$

Pomocí relativních četností

$$\bar{X} = \sum_{i=1}^k x_i * f_i \quad (4.6)$$

4.2 Pojem a druhy časových řad

Zkoumání změn jevů v čase je jednou z nejdůležitějších statistických úloh. Základním prostředkem statistické analýzy dynamiky hromadných jevů je časová řada [SVATOŠOVÁ, 2004]. Časovou řadou rozumíme posloupnost věcně a prostorově srovnatelných dat, která jsou uspořádána z hlediska času [HINDLS, 2007].

Časové řady lze členit z různých hledisek. Podle charakteru ukazatele můžeme časové řady dělit na okamžikové, které jsou zaznamenávány k určitému časovému okamžiku nebo datu, nejčastěji dni a časové řady intervalové, které vyjadřují, kolik případů, věcí, událostí apod. vzniklo, nahromadilo se, spotřebovalo se či zaniklo za určitý časový interval [SVATOŠOVÁ, 2004].

Podle periodicity sledovaného ukazatele lze hovořit o časových řadách krátkodobých (periodicita ukazatele je kratší než 1 rok) a i řadách dlouhodobých (periodicita ukazatelů je nejméně roční) [SVATOŠOVÁ, 2004].

Podle druhu sledovaných ukazatelů můžeme dělit časové řady na řady primárních, neboli prvotních ukazatelů a na časové řady sekundárních, tedy odvozených charakteristik. [HINDLS, 2007].

4.3 Elementární charakteristiky časových řad

Obvykle prvním úkolem při analýze časové řady je získat rychlou a orientační představu o charakteru procesu, který tato řada reprezentuje. Jednou ze základních metod používanou pro tyto účely je vizuální analýza chování ukazatele využívající grafů spolu s určováním elementárních statistických charakteristik [HINDLS, 2007].

Pomocí vizuálního rozboru grafického záznamu průběhu časové řady můžeme rozpoznat např. dlouhodobou tendenci v průběhu časové řady či některé periodicky se opakující vývojové změny apod. Tato analýza je však nedostačující z hlediska poznání hlubších souvislostí a mechanismů studovaného procesu. K elementárním charakteristikám řadíme diference různého řádu, tempa a průměrná tempa růstu, průměry hodnot časové řady [HINDLS, 2007].

Absolutní charakteristiky neboli první diference, umožňují absolutní porovnání hodnot jednotlivých členů časové řady. Tyto diference charakterizují absolutní přírůstek nebo úbytek zkoumaného ukazatele v určitém okamžiku (období) proti okamžiku (období) bezprostředně předcházejícímu. Prvních absolutních diferencí je celkem $n - 1$ [SVATOŠOVÁ, 2004].

$$\Delta^1_t = y_t - y_{t-1}, \quad t = 2, 3, \dots, n \quad (4.7)$$

Relativní přírůstky neboli druhé absolutní diference charakterizují absolutní zrychlení, respektive zpomalení vývoje ve zkoumané časové řadě, udávají, o kolik byl následující přírůstek větší, respektive menší než předcházející [SVATOŠOVÁ, 2004].

$$\Delta_t^2 = \Delta_t^1 - \Delta_{t-1}^1, t = 3, 4, \dots, n \quad (4.8)$$

Vedle absolutních charakteristik se často užívají také relativní charakteristiky růstu, respektive poklesu, jež jsou bezrozměrnými veličinami. Jejich představiteli jsou např. koeficienty růstu, které charakterizují relativní rychlost změn v časové řadě. Vyjádříme-li koeficient růstu v procentech, hovoříme o tempu růstu [SVATOŠOVÁ, 2004].

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}} \quad t = 2, 3, \dots, n \quad (4.9)$$

Za celou časovou řadu lze určit průměrný koeficient růstu k , definovaný nejčastěji jako geometrický průměr jednotlivých koeficientů k_i . Průměrný koeficient růstu závisí výrazně na krajních hodnotách řady. Je tedy možno získat zcela stejný průměrný koeficient růstu pro řady, které se shodují pouze ve svých krajních úrovních, ale jinak zcela rozdílným průběhem. Před výpočtem je tedy nezbytné pečlivě analyzovat příslušnou časovou řadu, je-li nutné, rozdělit ji na několik částí, v nichž sledovaný ukazatel vykazuje v podstatě monotónní vývoj a pro ně pak stanovit průměrné koeficienty růstu [SVATOŠOVÁ, 2004].

$$\bar{k} = \sqrt[n-1]{\frac{y_n}{y_1}} \quad (4.7)$$

Úroveň ukazatelů časové řady se nejčastěji charakterizuje pomocí průměrů. Způsob jejich výpočtu závisí na typu dané časové řady. Pracujeme-li s intervalovou řadou, určuje se průměr jako obvyklý aritmetický průměr. Jsou-li všechny intervaly stejně dlouhé, určí se prostý aritmetický průměr, při nesterjně dlouhých intervalech je nutno počítat vážený aritmetický průměr [SVATOŠOVÁ, 2004].

5 Vlastní zpracování

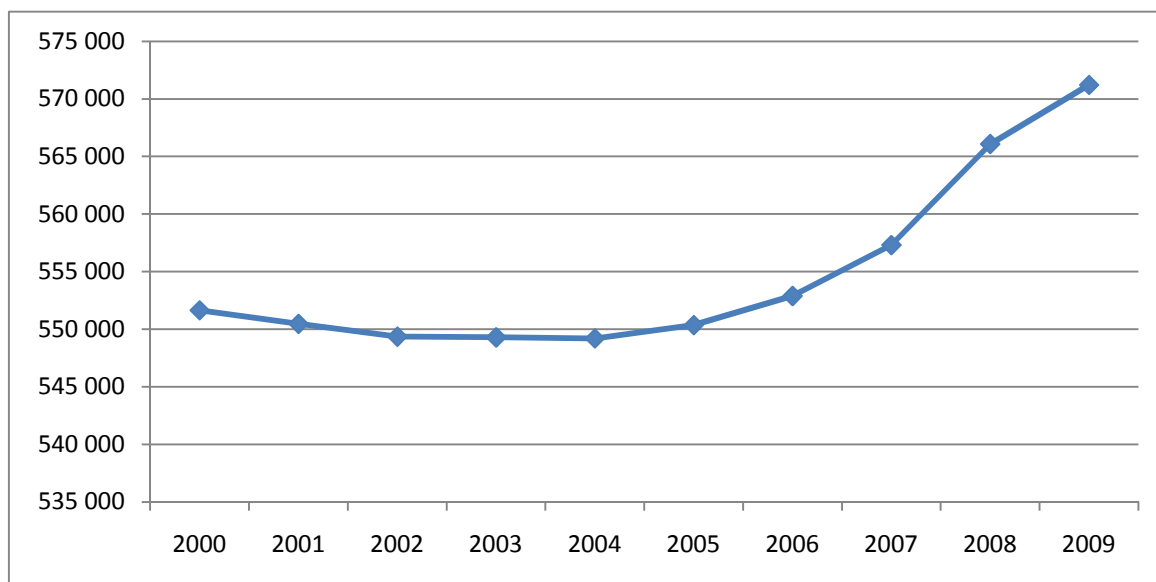
Neopomenutelnou složkou demografického vývoje je počet obyvatel. Na zvýšení počtu obyvatel se podílejí ukazatele porodnosti, úmrtnosti, vnitřní a vnější migrace. v následující části jsou jednotlivé ukazatele, které se vztahují pro roky 2000 až 2009 rozebrány.

5.1 Stav a struktura obyvatel v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009

Plzeňský kraj se na úhrnu populace podílel na počátku sledovaného 5,37 % a na konci období 5,43 %. Území Plzeňského kraje zabírá 9,6 % celkové rozlohy České republiky. Z toho vyplývá, že Plzeňský kraj patří počtem obyvatel k řídce zalidněným oblastem.

Hustota obyvatelstva kraje činila 75,54 obyvatel na km². Nejvyšší hustota byla v okrese Plzeň – město, pohybovala se ve výši 712 obyvatel na km². Nejnižší v okrese Tachov 38,6 obyvatel na km². Průměrná hustota ČR přitom byla 133,22 obyvatel na km².

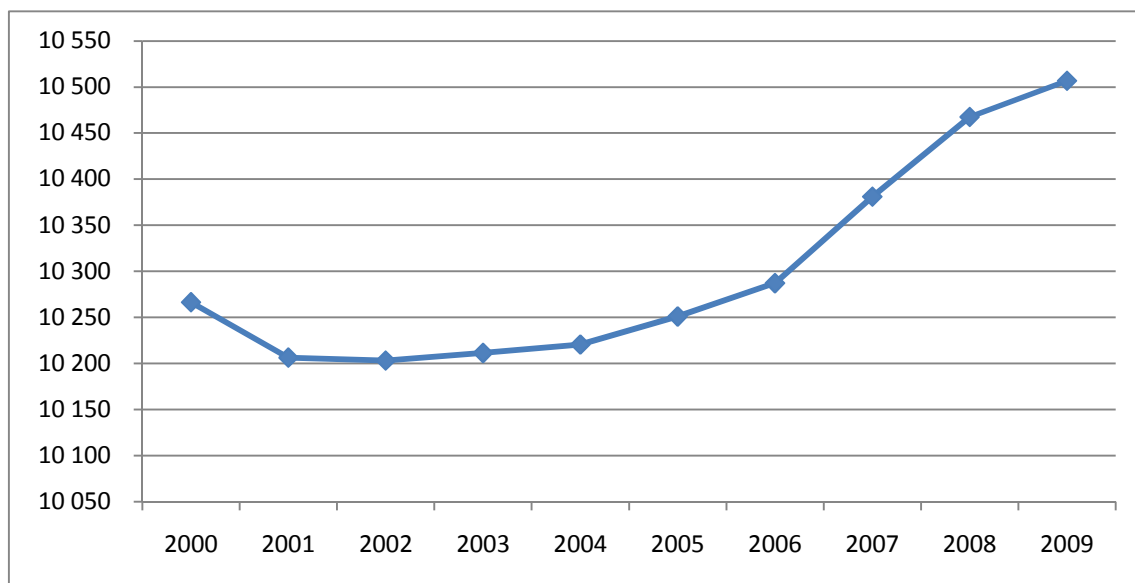
Graf 1: Stav obyvatel v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Při porovnání stavu obyvatel v Plzeňském kraji s celorepublikovým průměrem bylo zjištěno, že oba stavy vykazují podobný trend, který můžeme charakterizovat jako mírné klesání celkového počtu obyvatel do roku 2004, od kterého dochází k významnému nárůstu obyvatel.

Graf 2: Stav obyvatel České republiky v letech 2000 - 2009

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Na základě meziokresního srovnávání byla situace následující. V průběhu časové řady vykazovaly všechny okresy rostoucí trend, vyjma posledních let (od r. 2007), kdy došlo k výraznějšímu útlumu přírůstku. Z jednotlivých okresů výrazně vybočuje Tachov, který vykazuje prudké střídání kladného a záporného přírůstku cyklicky se opakujícího v řádu jednoho roku. Nejvyšší kladná (4 326 osob roku 2008) i záporná (-1433 osob roku 2004) hodnota přírůstku byla naměřena v okrese Plzeň – město. Celkový přírůstek obyvatelstva měl po celou dobu kladnou hodnotu jen v okresech Plzeň – sever a Plzeň – jih. Nejnižší celkový přírůstek vykazoval ve sledovaném období okres Klatovy, počet obyvatel vzrostl o 769 během uplynulých deseti let, průměrně o 76,9 obyvatel ročně.

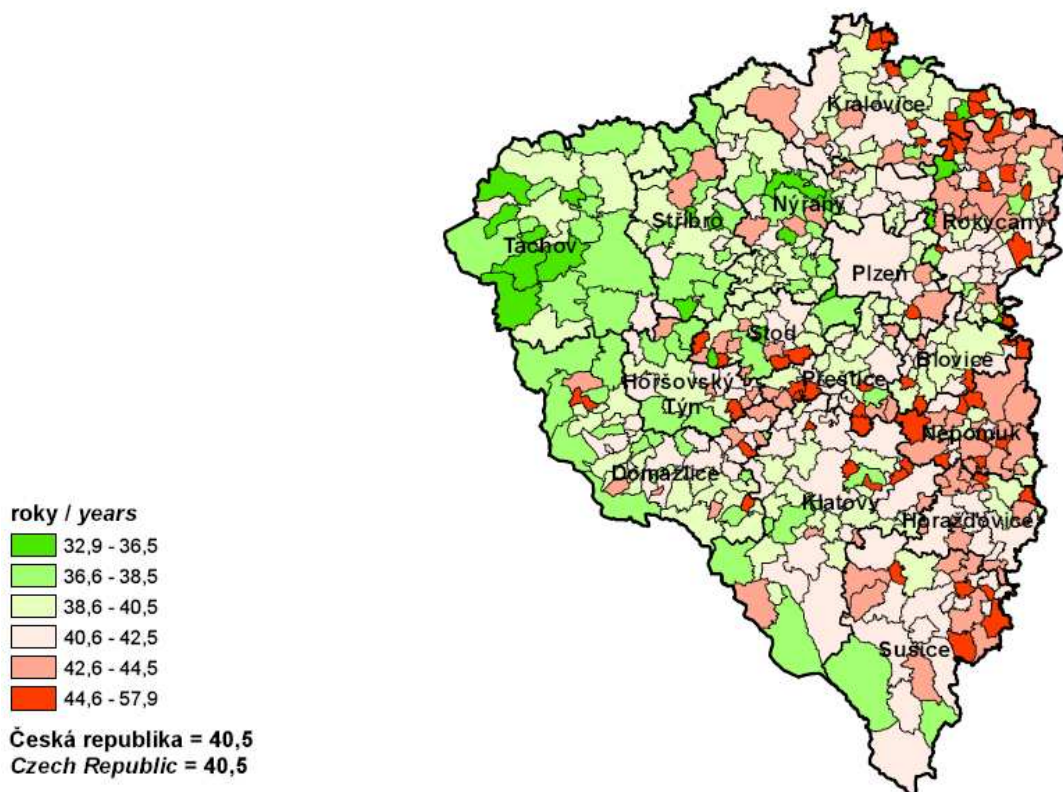
Ve sledovaném období došlo ke změně v zastoupení věkových skupin obyvatelstva. Je zde patrný trend stárnutí populace, neboť za uplynulých deset let se počet osob ve věku do 15 let snížil o 7 055, počet osob ve věkové skupině od 15 do 30 let se také snížil o 15

526. Naopak u věkových skupin od 30 do 50 (zvýšení o 17 302 osob), od 50 do 65 (nárůst o 15 405 osob) a u poslední skupiny 65 a více došlo k navýšení osob, této věkové kategorie o 10 456).

Průměrný věk obyvatelstva Plzeňského kraje je v roce 2009 41 let, což je o 1,8 let více, než v roce 2000 kdy průměrný věk byl 40,2 let. Průměrný věk za Českou republiku je v roce 2009 40,6 let. Plzeňský kraj tedy patří k jednomu z „nejstarších“ krajů.

Mapa znázorněná níže zobrazuje rozmístění obyvatelstva podle průměrného věku v jednotlivých obcích v roce 2008. Z mapy je patrné stárnutí obyvatelstva od hranic s Německem směrem do středu regionu. V roce 2009 byl „nejmladším“ okresem podle průměrného věku Tachov (39 let). Za ním následoval okres Domažlice (40 let). Naopak nejstarší obyvatelstvo se nachází v okrese Plzeň – město (41,9 let) a v okrese Rokycany (41,5 let).

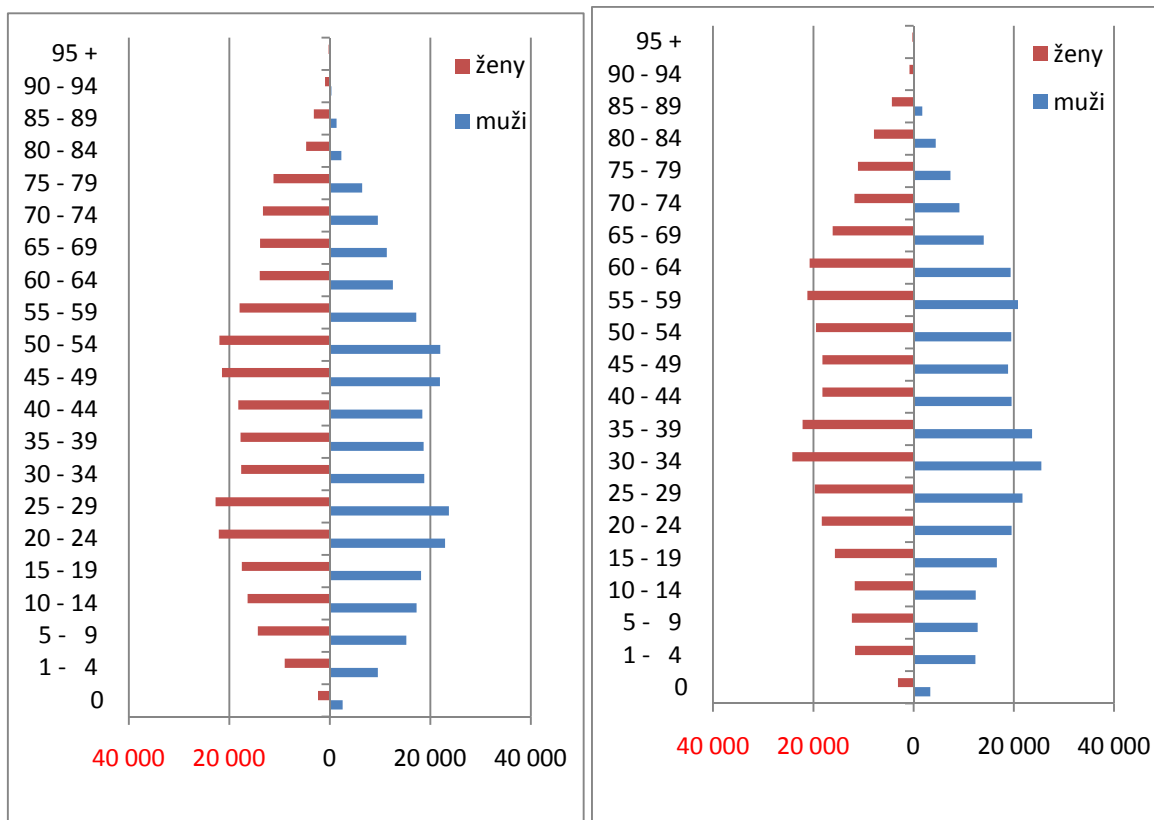
Obrázek 2: Průměrný věk obyvatelstva podle obcí Plzeňského kraje k 31. 12. 2008

Zdroj: Český statistický úřad

Následující graf znázorňuje pomocí demografické pyramidy vývoj obyvatelstva podle pohlavní a věkové struktury. Na grafu je znázorněn výše popisovaný posun věkových skupin a také úbytek osob ve věku do 30 let.

Graf 3: Věková a pohlavní pyramida obyvatel v Plzeňském kraji v roce 2000 a 2009

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

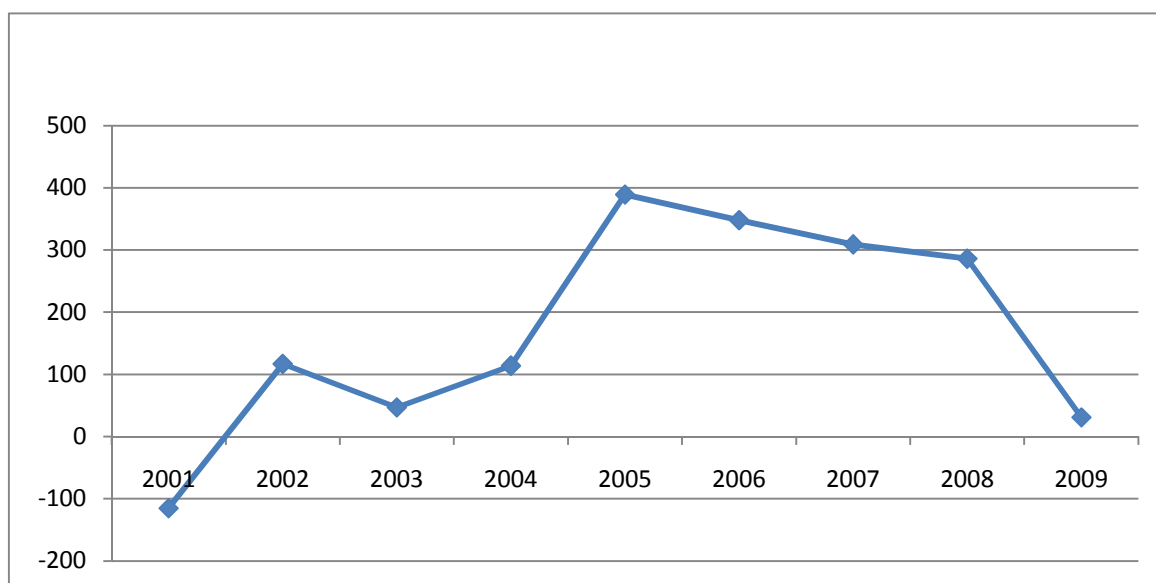
I přesto, že v Plzeňském kraji se narodí více mužů (51,34 %) než žen (48,66 %), je v kraji zastoupeno více žen (50,53 %) než mužů (49,47 %). Tento jev můžeme charakterizovat jako takzvanou nadúmrtost mužů, která je typická pro většinu zemí. Může to být dáno jednak životním stylem, jímž se muži odlišují od žen, nebo genetickými předpoklady.

5.2 Porodnost v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009

V České republice šlo v posledních letech k mírnému zvýšení porodnosti. Stejně tak tomu i bylo v Plzeňském kraji. V roce 2009 činila hrubá míra porodnosti v Plzeňském kraji 11,2 narozených na 1000 obyvatel, pro srovnání hrubá míra porodnosti České republiky byla v témže roce 11,2. v jednotlivých okresech Plzeňského kraje byla nejvyšší hrubá míra porodnosti v okrese Domažlice 12,27 v roce 2008, nejnižší naopak v okrese Rokycany 8,13 v roce 2004.

Následující graf zobrazuje absolutní změnu porodnosti. K významnému růstu porodnosti došlo v roce 2004, tehdy absolutní meziroční přírůstek činil 389 narozených. Od roku 2005 dochází k utlumení růstu počtu narozených a ustálil se na nové hladině, která se pohybuje okolo 6398 narozených dětí ročně. Ve sledovaném období se zvýšil počet narozených dětí 4903 v roce 2000 o 1526 v roce 2009.

Graf 4: Absolutní přírůstek narozených v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009

Český statistický úřad, vlastní zpracování

Od 90. let dochází v reprodukčním chování českých žen k výraznému posunu. Ani v Plzeňském kraji tomu není jinak. Klesá počet dětí narozených matkám ve věku do 24 let. Věková skupina matek mezi 25 - 29 se v průběhu sledovaného období držela na stejné

úrovni. Naopak rostoucí tendenci vykazují skupiny od 30 let a výše, kde se počet narozených dětí přibližně ztrojnásobil. Zejména matkám ve věku mezi 30 - 34 lety se v roce 2000 narodilo 709 dětí, v roce 2009 se jejich počet navýšil na 2315. V roce 2000 byl průměrný věk matky 26,11 let, v roce 2009 narostl o 3,05 let na 29,16 let.

Nemalým podílem se také zvýšil počet svobodných matek, v roce 2000 se narodilo přibližně 20,6 % dětí mimo manželství, v roce 2009 to již bylo 40,9 %.

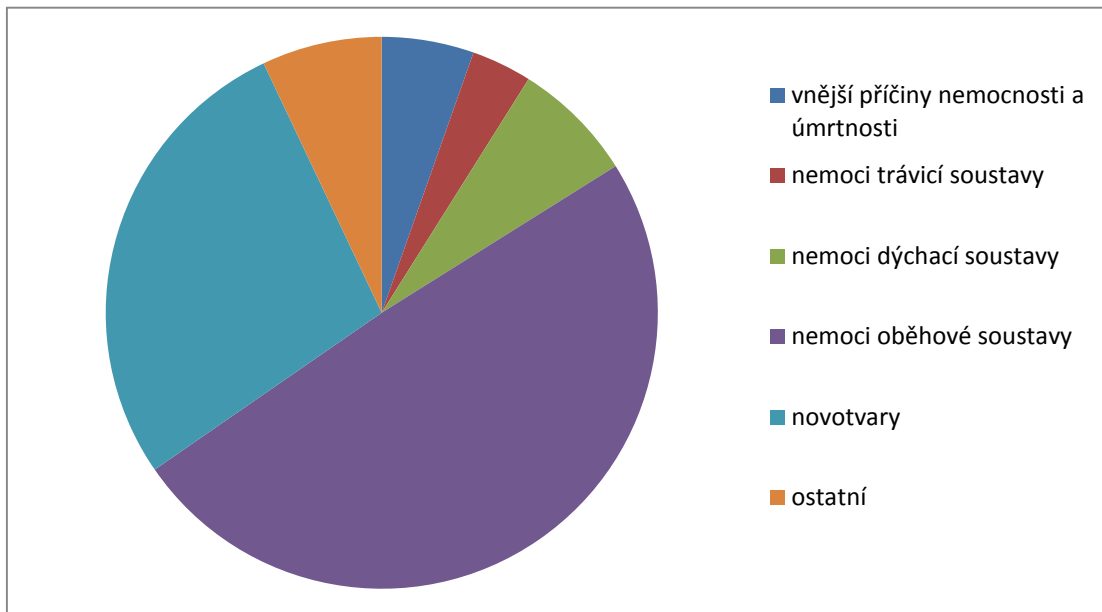
5.3 Úmrtnost v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009

Střední délka života se v průběhu daného období zvýšila o 2,7 na 74,49 let u mužů a o 2,5 na 80,23 let u žen. Zatímco u žen měla výhradně vzestupnou tendenci, u mužů došlo v letech 2003, 2004 k jejímu poklesu o 0,18 roku, pravděpodobně se jednalo o výkyv způsobený věkovou strukturou obyvatelstva, neboť v roce 2005 naděje dožití vzrostla oproti předchozímu roku o 0,63 roku.

Vzhledem k celorepublikovému vývoji naděje dožití při narození existují v Plzeňském kraji určité odchylky. Hodnotové škály ukazatele u žen byly v ČR v řádu desetin vyšší. Výjimkou byly roky 2003, 2008, 2009. U mužů dosahovala naděje dožití při narození v průběhu celého sledovaného období vyšších hodnot. V roce 2009 byla naděje dožití o půl roku vyšší než byl celorepublikový průměr.

Dle příčin smrti došlo v Plzeňském kraji k nejvyššímu zastoupení pěti hlavními třídami. Nejčastější příčinou smrti byly nemoci oběhové soustavy (za danou časovou řadu pokles o 2,2 na 49,29 procentního bodu z úhrnu) a novotvary (pokles o 0,1 na 27,5). Pořadí se obměnilo na 3. a 4. místě četnosti. Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti v počátečním roce 3. nejčastější příčina, podílově klesly o 0,5 na 5,4 bodu a roku 2009 jim náleželo 4. místo. Nemoci dýchací soustavy proti tomu vzrostly o 2,1 na 7,2 procentního bodu z úhrnu a roku 2009 jim náležela vyšší četnost než vnějším příčinám nemocnosti a úmrtnosti. Na 5. místě skončily nemoci trávicí soustavy (pokles o 0,2 na 3,5).

Graf 5: Rozdělení dle příčin úmrtnosti v roce 2009

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

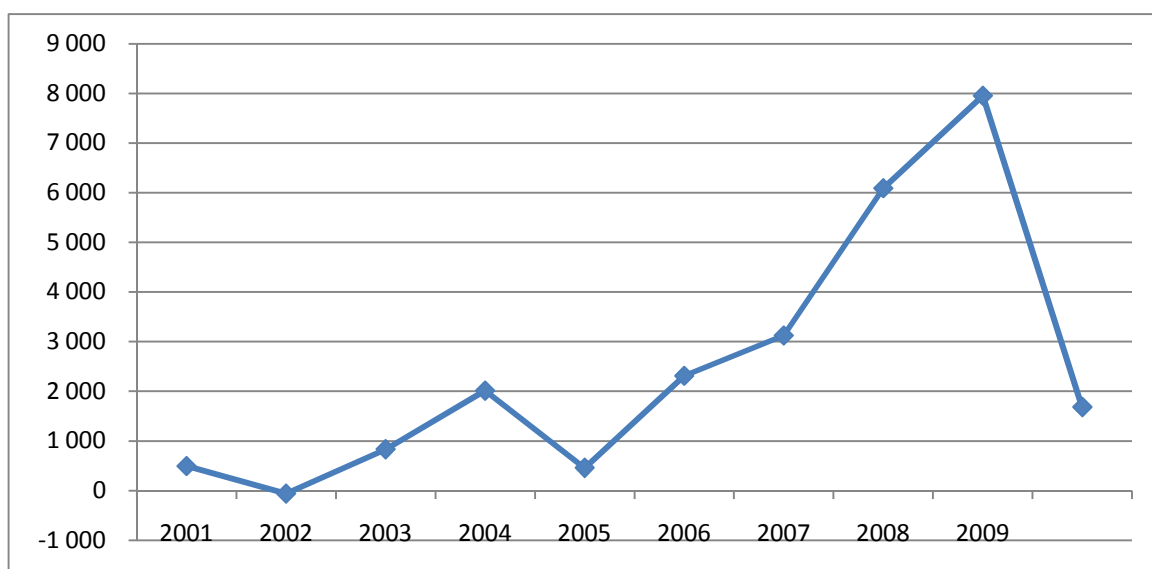
V rámci vnějších příčin nemocnosti a úmrtnosti představují neopomenutelnou složku sebevraždy. V průběhu sledovaného období měl jejich počet kolísavou tendenci. Nejvyšší byl roku 2003 (1,72) a nejnižší v roce 2009 (1,13). Z toho výrazně převyšovali sebevraždy mužů než žen. Na celkovém počtu se podílely sebevraždy mužů 81,8 %.

Sledujeme-li vztah nadúmrtnosti mužů a příčiny smrti dojdeme k závěru, že největší podíl na úmrtnost mužů oproti ženám mají vnější vlivy nemocnosti a novotvary hrtanu a průdušek a plic, s tím souvisejí nemoci dýchací soustavy. Vnější příčiny úmrtnosti tvoří pouze 5,39 % z celkového počtu úmrtí. Je v nich však patrný rozdíl v chování mužů a žen, neboť mužská úmrtí zastupují zhruba 70 % úmrtí v této kategorii. Další jmenovanou skupinou byly novotvary, ty zastupují 27,56 % z celkového počtu úmrtí. Zhoubným novotvarem hrtanu trpělo 91,67 % mužů a jen 8,33 % žen z celkového počtu nakažených. Velké zastoupení mužů (72,61 %) bylo také ve skupině osob, jejichž příčinou smrti byl zhoubný novotvar průdušek a plic.

5.4 Migrace v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009

Množství přistěhovalých vykazovalo ve sledovaném období mírně rostoucí tendenci. K výraznému nárůstu přírůstku stěhováním došlo v letech 2007 (kdy přírůstek stěhováním činil 6090 osob a narostl o 2966 oproti předešlému roku) a 2008 kde byl jednoznačně nejvyšší přírůstek za sledované období (7953 osob). V roce 2009 byl zaznamenán hluboký pokles přírůstku z předchozích let. Na konci roku činil 1683 osob. Tuto situaci podrobně zachycuje následující graf.

Graf 6: Meziroční přírůstek obyvatel Plzeňského kraje stěhováním v letech 2000 - 2009

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Mezi přistěhovalými převažovaly osoby ve věku 15 - 29 let (40,25 %) a osoby ve věku 30 - 49 let (35,29 %) nejmenší podíl přistěhovalých představovali senioři (3,59 %). Dle pohlaví převažovali muži (64,47 %).

Nejvíce vystěhovalých osob z úhrnu tvořili obyvatelé ve věku 15 – 29 (39,21 %) a 30 – 49 let (35,13 %). Logicky nejméně bylo seniorů (4,29 %). Dle pohlaví představovali nadpoloviční většinu opět muži (57,65 %).

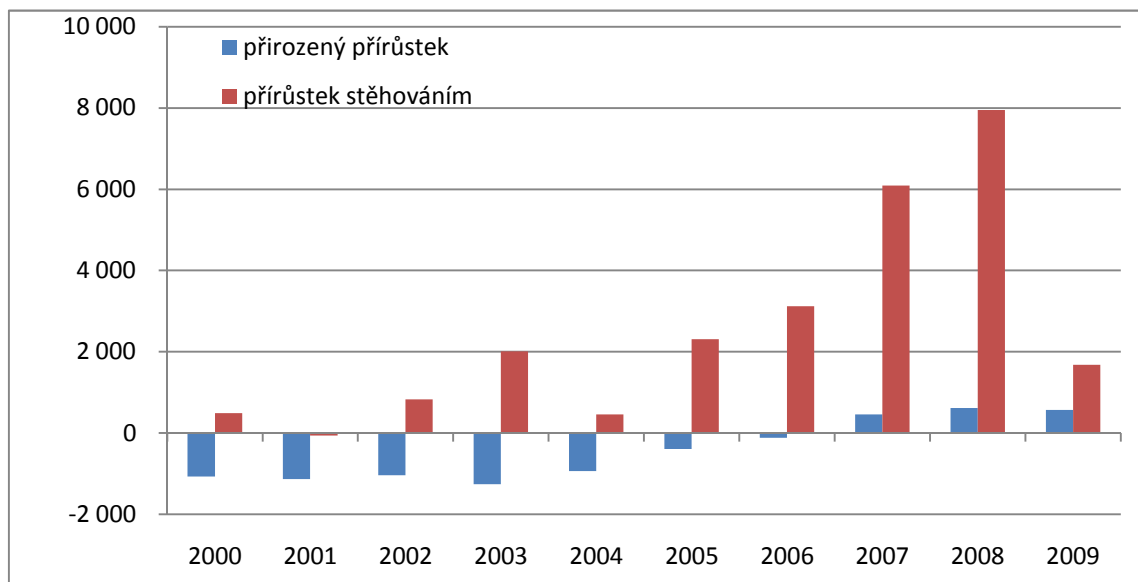
Plzeňský kraj se mírně odlišoval od celorepublikového průměru rovněž v ukazatelích migrace – měl mnohem vyšší počet přistěhovalých a vystěhovalých na 1 000 obyvatel

středního stavu. Migrační přírůstek (0,8) byl však v Plzeňském kraji o 1 bod nižší než celorepublikový průměr, stejně tak i celkový přírůstek (-0,9 v Plzeňském kraji proti republikovým 0,9 bodu).

Na průběh a hodnoty migrace měli výrazný vliv cizí státní příslušníci. Cizinci v každém roce představovali nadpoloviční část přírůstku obyvatelstva, kdykoliv jejich migrační saldo nedosahovalo kladných hodnot, došlo k významnému poklesu celkového přírůstku. Názorným příkladem byl rok 2001, 2004 a 2009.

V následujícím grafu je znázorněn, jak přírůstek obyvatel stěhováním, tak přirozený přírůstek. Je zde patrné, že na celkový přírůstek obyvatel má významný vliv přírůstek stěhováním. Ten ve sledovaném období klesl jen jednou do záporných čísel, a to roku 2001, kdy přírůstek stěhováním činil -61 osob. Protiváhou mu je přirozený přírůstek, který až do roku 2007 vykazoval záporné hodnoty.

Graf 7: Vliv přirozeného přírůstku a přírůstku stěhováním na celkový přírůstek v letech 2000 - 2009

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Zejména je z grafu vidět, že nárůst obyvatel od roku 2004 je tvořen převážně přistěhoválými, které podporuje od roku 2007 i přirozený přírůstek, což mělo za následek skok v růstu obyvatel.

Při srovnávání přírůstku stěhování mezi jednotlivými okresy vyšlo najevo, že nejméně atraktivní je okres Tachov. Vykazoval ve sledovaném období nejnižší přírůstek na 1000 obyvatel, který zároveň podléhal velkému meziročnímu kolísání. Podobné výkyvy jsou patrné také u okresu Plzeň – město, avšak v menší míře. Nejvyšší přírůstky na 1000 obyvatel dosahovaly okresy Plzeň – jih a Plzeň – sever, zároveň jejich vývoj nepodléhal tak rozsáhlým meziročním výkyvům jako tomu bylo u okresu Tachov.

6 Závěr

I přes to, že Plzeňský kraj je svou strukturou odlišný od celorepublikového průměru, tak můžeme nalézt shodu s celkovým vývojem obyvatelstva v České republice. Plzeňský kraj se více lišil pouze v ukazatelích věku. Obyvatelstvo Plzeňského kraje je průměrně starší o jeden rok, než je celorepublikový průměr. S tím je také spojen vyšší věk matek a prvorodiček a ukazatele celkového přírůstku na 1000 obyvatel, který je v Plzeňském kraji vyšší o 0,3, což znamená, že obyvatelstvo v regionu přibývá rychlejším tempem.

Při podrobnějším zkoumání byly zjištěny výraznější odchylky na úrovni okresů. Je to dáno tím, že Plzeňský kraj je třetím největším krajem, a tak se zde více projeví regionální odlišnosti, největší kontrast je patrný při porovnávání ukazatelů mezi okresy Plzeň – jih a okresem Tachov.

Hlavním cílem práce bylo objektivně zhodnotit současný vývoj v Plzeňském kraji a pokusit se odhadnout jeho budoucí vývoj. Analýzou bylo zjištěno, že Plzeňský kraj od roku 2005 projevoval kladný přirozený přírůstek obyvatel, který byl naposledy v tomto rozsahu sledován na počátku 90. let 20. století. Z posledních nashromážděných dat, zejména při analýze vývoje demografické pyramidy od roku 2000 do roku 2009 lze usoudit, že během dalších deseti let se bude populace potýkat s poklesem věkových skupin od 20 do 39 let. V práci bylo zjištěno, že právě v těchto skupinách jsou nejvíce zastoupeny matky narozených dětí, i průměrný věk matek a prvorodiček se posunul do pozdějšího věku. A proto lze předpokládat, že současný trend růstu obyvatelstva v Plzeňském kraji vlivem přirozeného přírůstku začne v následujících letech klesat a pravděpodobně převýší počet zemřelých počty narozených. O stárnutí populace hovoří mimo demografické pyramidy také narůstající průměrný věk. Důvodem je, že v posledních letech došlo k výraznému poklesu osob ve věku do 30 let. Průměrný věk obyvatel v kraji tedy vzrostl na 41 let, tj. o 1,8 více než na počátku sledovaného období. Růst průměrného věku souvisí s poklesem úmrtnosti a zvýšení hladiny střední délky života, která v průběhu sledovaného období narostla.

Významnou měrou byl ovlivněn růst populace přistěhovalými. Jednalo se o nadpoloviční většinu z celkového přírůstku, z toho většinu přistěhovalých tvořili cizinci. Problémem je, že migrace může být ovlivněna mnoha externími faktory. Z její funkce je patrné, že trpí značnými ročními výkyvy a proto na ni nelze spoléhat při sestavování predikcí pro následující roky.

Vedlejším zkoumáním byla v Plzeňském kraji potvrzena nadúmrtnost mužů, která je typická pro většinu zemí. Mužská úmrtí převažovala v oblastech onemocnění novotvary v oblasti hrtanu, plic a průdušek. Dále muži výrazně vybočovali v množství vnějších příčin úmrtnosti, mezi které se také řadí sebevraždy. Podle příčin úmrtnosti lze usoudit, že důvodem mužské nadúmrtnosti je mimo genetickou vybavenost i rozdílný životní styl a chování mužské populace.

V následujících letech bude zajímavé sledovat, jak dlouho se udrží a jaký bude mít dopad růst obyvatel od roku 2004 na budoucí vývoj v Plzeňském kraji.

7 Použitá literatura

Literatura:

1. HINDLS, R., a kol. *Statistika pro ekonomy*. Praha: Profesional publishing, 2007. 420 s. ISBN 978-80-86946-43-6.
2. KALIBOVÁ, K. *Úvod do demografie*. Praha: Carolinum, 2003. 52 s. ISBN 80-246-0222-9.
3. KALIBOVÁ, K., a kol. *Demografie (nejen) pro demografy*. Praha: SLON, 1998. 128 s. ISBN 80-85850-30-3.
4. KOSCHIN, F. *Demografie poprvé*. Praha: Oeconomica, 2005. 122 s. ISBN 80-245-0859-1.
5. LANGHAMROVÁ, J. *Základy demografie*. Praha: Oeconomica 2005. 71 s. ISBN 80-245-0962-8.
6. SHRYOCK, S. H., a kol. *The methods and materials of demography*. New York: Academic Press, 1976. 577 s. ISBN 0-12-641150-6.
7. *Statistická ročenka Plzeňského kraje 2009*. Plzeň: Český statistický úřad, 2009. 408 s. ISBN 978-80-250-1975-7.
8. SVATOŠOVÁ, L., a kol. *Zdroje a zpracování sociálních a ekonomických dat*. Praha, ČZU v Praze, provozní ekonomická fakulta, 2004. 194 s. ISBN 80-213-1189-4.
9. SVATOŠOVÁ, L., a kol. *Statistické metody I*. Praha, ČZU v Praze, provozně ekonomická fakulta, 2009. 134 s. ISBN 978-80-213-1673-7.

Internetové zdroje:

10. ČSÚ: Exelentní organizace 2009 [online]. 2011 [cit. 2010; 2011]. Český statistický úřad - Plzeňský kraj. Dostupné z WWW: <<http://czso.cz/xp/redakce.nsf/i/home>>.
11. Businessinfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export [online]. 19-03-2010 [cit. 2010-10-24]. Charakteristika Plzeňského kraje - BusinessInfo.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/plzensky-kraj/charakteristika-plzensky-kraj/1000932/40682/>>.
12. Demografický informační portál o demografii [online]. 2005 [cit. 2010]. Demografie. Dostupné z WWW: <http://demografie.info/?cz_odemografii=>>.

13. Cygni.risy.cz: Regionální informační servis [online]. 2010 [cit. 2011-03-25].
Okresy Plzeňského kraje. Dostupné z WWW:
<http://cygni.risy.cz/okresy_plzensky_kraj>.

8 Přílohy

Seznam příloh

Příloha I: Počet obcí v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle velikosti obce	48
Příloha II: Stav obyvatel v Plzeňském kraji k 1.7 v letech 2000 - 2009, rozdělení podle pohlaví	48
Příloha III: Stav obyvatel v Plzeňském kraji k 31.12 v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věkových skupin	49
Příloha IV: Průměrný věk obyvatelstva Plzeňského kraje v letech 2000 - 2009.....	49
Příloha V: Stav mužů v Plzeňském kraji k 31.12 v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věkových skupin	50
Příloha VI: Stav žen v Plzeňském kraji k 31.12 v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věkových skupin	51
Příloha VII: Porodnost v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009	52
Příloha VIII: Úmrtí v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009.....	53
Příloha IX: Úmrtí mužů v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věku	54
Příloha X: Úmrtí žen v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věku.....	55
Příloha XI: Úmrtí v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle příčin smrti ...	56
Příloha XII: Úmrtí mužů v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle příčin smrti	57
Příloha XIII: Úmrtí žen v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle příčin smrti	58
Příloha XIV: Přistěhovalí v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věku a pohlaví.....	59
Příloha XV: Vystěhovalí v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věku a pohlaví.....	60
Příloha XVI: Přírůstek stěhováním v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věku a pohlaví.....	61
Příloha XVII: Celkový přírůstek v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009.....	62
Příloha XVIII: Stav a struktura obyvatelstva podle věku v ČR v letech 2000 - 2009.....	63

Příloha XIX: Vybrané ukazatele za ČR v letech 2000 - 2009	64
Příloha XX: Vybrané ukazatele pro jednotlivé okresy Plzeňského kraje v letech 2000 - 2009	65

Příloha I: Počet obcí v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle velikosti obce

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet obcí	505	506	503	501	501	501	501	501	501	501
v tom s počtem obyvatel:										
- 199	198	195	193	194	196	192	189	183	184	185
200 - 499	149	151	150	146	145	148	149	155	153	152
500 - 999	75	76	75	76	73	74	77	76	77	77
1 000 - 4 999	69	71	72	72	73	73	72	73	73	73
5 000 - 19 999	12	11	11	11	12	12	12	12	12	12
20 000 - 49 999	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
50 000 - 99 999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100 000 +	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha II: Stav obyvatel v Plzeňském kraji k 1.7 v letech 2000 - 2009, rozdělení podle pohlaví

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Stav obyvatel k 1.7.	551 650	550 481	549 369	549 307	549 216	550 371	552 898	557 313	566 080	571 199
muži	270 225	269 687	269 019	268 941	268 850	269 711	271 320	274 039	279 521	282 616
ženy	281 425	280 794	280 350	280 366	280 366	280 660	281 578	283 274	286 559	288 583

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha III: Stav obyvatel v Plzeňském kraji k 31.12 v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věkových skupin

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Stav obyvatel										
k 31.12.	551 281	549 600	549 374	550 113	549 618	551 528	554 537	561 074	569 627	571 863
0	4 872	4 811	4 912	4 940	5 040	5 478	5 803	6 094	6 418	6 442
1 - 4	18 597	18 660	19 019	19 259	19 626	19 825	20 501	21 435	22 592	24 005
5 - 9	29 541	27 784	26 402	24 799	23 724	23 625	23 785	24 233	24 595	25 077
10 - 14	33 676	33 659	33 183	32 850	31 809	30 104	28 219	26 771	25 200	24 107
15 - 19	35 680	35 199	34 736	34 640	34 370	34 232	34 160	33 790	33 560	32 315
20 - 24	45 045	42 642	40 638	39 144	37 275	36 742	36 609	37 121	38 108	37 838
25 - 29	46 417	47 899	48 717	48 493	47 061	45 322	43 657	42 782	42 616	41 463
30 - 34	36 455	36 678	38 110	40 741	43 608	46 246	48 511	50 124	50 875	49 685
35 - 39	36 406	36 874	37 072	36 587	36 062	36 418	37 272	39 354	42 744	45 737
40 - 44	36 634	35 219	33 995	34 487	35 718	36 635	37 376	38 167	38 206	37 746
45 - 49	43 377	42 954	41 945	40 367	38 557	36 754	35 497	34 849	35 816	37 006
50 - 54	43 961	43 299	42 800	42 752	42 566	42 709	42 553	41 883	40 618	38 970
55 - 59	35 168	37 633	40 179	41 286	41 757	42 661	42 191	41 888	42 026	42 010
60 - 64	26 520	27 395	28 639	30 434	32 363	33 447	35 817	38 326	39 499	40 074
65 - 69	25 232	24 361	23 649	23 450	23 603	24 421	25 291	26 467	28 285	30 138
70 - 74	22 878	23 231	23 277	22 979	22 677	21 909	21 282	20 756	20 732	20 942
75 - 79	17 670	17 617	17 608	17 546	17 580	18 084	18 517	18 709	18 666	18 455
80 - 84	7 030	8 249	9 420	10 721	11 472	11 777	11 849	12 018	12 059	12 298
85 - 89	4 535	4 023	3 561	3 064	3 108	3 544	4 188	4 896	5 681	6 084
90 - 94	1 259	1 263	1 349	1 395	1 434	1 381	1 217	1 129	1 035	1 143
95 +	328	150	163	179	208	214	242	282	296	328
v tom ve věku:										
0 - 14	86 686	84 914	83 516	81 848	80 199	79 032	78 308	78 533	78 805	79 631
15 - 64	385 663	385 792	386 831	388 931	389 337	391 166	393 643	398 284	404 068	402 844
65 +	78 932	78 894	79 027	79 334	80 082	81 330	82 586	84 257	86 754	89 388

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha IV: Průměrný věk obyvatelstva Plzeňského kraje v letech 2000 - 2009

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Průměrný věk	39,2	39,5	39,7	40,0	40,2	40,4	40,6	40,7	40,8	41,0
Index stáří	91,1	92,9	94,6	96,9	99,9	102,9	105,5	107,3	110,1	112,3

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha V: Stav mužů v Plzeňském kraji k 31.12 v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věkových skupin

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Muži	270 012	269 194	268 949	269 342	269 155	270 421	272 423	276 348	281 627	282 848
0	2 510	2 381	2 529	2 530	2 581	2 860	3 011	3 058	3 276	3 321
1 - 4	9 576	9 616	9 700	9 808	9 981	10 068	10 559	11 060	11 585	12 306
5 - 9	15 194	14 315	13 642	12 773	12 188	12 126	12 121	12 372	12 534	12 775
10 - 14	17 264	17 247	16 965	16 842	16 374	15 516	14 555	13 820	12 958	12 376
15 - 19	18 161	17 884	17 631	17 581	17 518	17 520	17 488	17 247	17 200	16 626
20 - 24	22 928	21 808	20 854	20 092	19 142	18 757	18 706	19 055	19 724	19 546
25 - 29	23 672	24 333	24 633	24 456	23 768	23 024	22 368	22 166	22 297	21 733
30 - 34	18 799	18 863	19 529	20 912	22 289	23 566	24 628	25 523	26 079	25 488
35 - 39	18 645	18 904	19 014	18 746	18 501	18 668	19 203	20 244	22 122	23 603
40 - 44	18 384	17 747	17 110	17 422	18 077	18 653	19 147	19 674	19 728	19 546
45 - 49	21 884	21 533	21 091	20 282	19 360	18 386	17 817	17 539	18 184	18 830
50 - 54	21 962	21 778	21 501	21 416	21 277	21 393	21 179	20 951	20 328	19 493
55 - 59	17 206	18 400	19 611	20 235	20 522	21 041	20 974	20 839	20 890	20 855
60 - 64	12 545	13 001	13 659	14 516	15 470	16 007	17 120	18 335	18 976	19 328
65 - 69	11 313	10 986	10 676	10 636	10 700	11 155	11 638	12 258	13 138	14 021
70 - 74	9 558	9 714	9 822	9 708	9 606	9 349	9 142	8 935	9 029	9 148
75 - 79	6 425	6 556	6 618	6 749	6 816	7 029	7 228	7 404	7 432	7 343
80 - 84	2 301	2 648	3 020	3 399	3 713	3 861	3 986	4 133	4 221	4 403
85 - 89	1 317	1 164	1 017	887	909	1 054	1 192	1 391	1 606	1 746
90 - 94	309	292	300	331	330	348	320	281	265	296
95 +	59	24	27	21	33	40	41	63	55	65
v tom ve věku:										
0 - 14	44 544	43 559	42 836	41 953	41 124	40 570	40 246	40 310	40 353	40 778
15 - 64	194 186	194 251	194 633	195 658	195 924	197 015	198 630	201 573	205 528	205 048
65 +	31 282	31 384	31 480	31 731	32 107	32 836	33 547	34 465	35 746	37 022
Průměrný věk	37,7	38,0	38,3	38,5	38,8	39,0	39,2	39,4	39,5	39,6
Index stáří	70,2	72,0	73,5	75,6	78,1	80,9	83,4	85,5	88,6	90,8

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha VI: Stav žen v Plzeňském kraji k 31.12 v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věkových skupin

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Ženy	281 269	280 406	280 425	280 771	280 463	281 107	282 114	284 726	288 000	289 015
0	2 362	2 430	2 383	2 410	2 459	2 618	2 792	3 036	3 142	3 121
1 - 4	9 021	9 044	9 319	9 451	9 645	9 757	9 942	10 375	11 007	11 699
5 - 9	14 347	13 469	12 760	12 026	11 536	11 499	11 664	11 861	12 061	12 302
10 - 14	16 412	16 412	16 218	16 008	15 435	14 588	13 664	12 951	12 242	11 731
15 - 19	17 519	17 315	17 105	17 059	16 852	16 712	16 672	16 543	16 360	15 689
20 - 24	22 117	20 834	19 784	19 052	18 133	17 985	17 903	18 066	18 384	18 292
25 - 29	22 745	23 566	24 084	24 037	23 293	22 298	21 289	20 616	20 319	19 730
30 - 34	17 656	17 815	18 581	19 829	21 319	22 680	23 883	24 601	24 796	24 197
35 - 39	17 761	17 970	18 058	17 841	17 561	17 750	18 069	19 110	20 622	22 134
40 - 44	18 250	17 472	16 885	17 065	17 641	17 982	18 229	18 493	18 478	18 200
45 - 49	21 493	21 421	20 854	20 085	19 197	18 368	17 680	17 310	17 632	18 176
50 - 54	21 999	21 521	21 299	21 336	21 289	21 316	21 374	20 932	20 290	19 477
55 - 59	17 962	19 233	20 568	21 051	21 235	21 620	21 217	21 049	21 136	21 155
60 - 64	13 975	14 394	14 980	15 918	16 893	17 440	18 697	19 991	20 523	20 746
65 - 69	13 919	13 375	12 973	12 814	12 903	13 266	13 653	14 209	15 147	16 117
70 - 74	13 320	13 517	13 455	13 271	13 071	12 560	12 140	11 821	11 703	11 794
75 - 79	11 245	11 061	10 990	10 797	10 764	11 055	11 289	11 305	11 234	11 112
80 - 84	4 729	5 601	6 400	7 322	7 759	7 916	7 863	7 885	7 838	7 895
85 - 89	3 218	2 859	2 544	2 177	2 199	2 490	2 996	3 505	4 075	4 338
90 - 94	950	971	1 049	1 064	1 104	1 033	897	848	770	847
95 +	269	126	136	158	175	174	201	219	241	263
v tom ve věku:										
0 - 14	42 142	41 355	40 680	39 895	39 075	38 462	38 062	38 223	38 452	38 853
15 - 64	191 477	191 541	192 198	193 273	193 413	194 151	195 013	196 711	198 540	197 796
65 +	47 650	47 510	47 547	47 603	47 975	48 494	49 039	49 792	51 008	52 366
Průměrný věk	40,6	40,8	41,1	41,3	41,6	41,8	41,9	42,1	42,1	42,3
Index stáří	113,1	114,9	116,9	119,3	122,8	126,1	128,8	130,3	132,7	134,8

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha VII: Porodnost v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Narození celkem	4 903	4 788	4 905	4 952	5 066	5 455	5 819	6 112	6 398	6 429
z toho mrtvě	16	14	19	18	20	10	16	12	13	17
Mrtvorozenost	3,3	2,9	3,9	3,6	3,9	1,8	2,7	2,0	2,0	2,6
Živě narození	4 887	4 774	4 886	4 934	5 046	5 445	5 803	6 100	6 385	6 412
Muži	2 517	2 363	2 519	2 528	2 583	2 843	3 019	3 056	3 262	3 292
Ženy	2 370	2 411	2 367	2 406	2 463	2 602	2 784	3 044	3 123	3 120
První	2 455	2 376	2 459	2 437	2 538	2 701	2 866	2 875	3 035	3 046
Druhé	1 805	1 795	1 806	1 874	1 841	2 054	2 201	2 349	2 457	2 485
Třetí	448	441	417	443	493	506	541	663	666	659
čtvrté a další	179	162	204	180	174	184	195	213	227	222
věk matky:										
- 14	1	-	1	-	1	4	2	-	-	-
15 – 19	254	193	195	211	166	175	172	180	200	197
20 – 24	1 634	1 386	1 250	1 120	978	913	924	916	882	946
25 – 29	2 020	2 092	2 242	2 263	2 303	2 364	2 417	2 300	2 257	2 113
30 – 34	709	832	884	993	1 252	1 563	1 819	2 077	2 367	2 315
35 – 39	239	228	268	300	304	368	418	547	589	725
40 +	30	43	46	47	42	58	51	80	90	116
rodinný stav matky:										
svobodná	749	848	889	1 105	1 141	1 358	1 575	1 699	1 935	2 139
Vdaná	3 879	3 671	3 688	3 486	3 518	3 683	3 831	3 958	4 005	3 787
rozvedená	250	242	294	326	372	387	385	433	423	469
ovdovělá	9	13	15	17	15	17	12	10	22	17
mimo manželství celkem	1 008	1 103	1 198	1 448	1 528	1 762	1 972	2 142	2 380	2 625
v % z živě narozených	20,6	23,1	24,5	29,3	30,3	32,4	34,0	35,1	37,3	40,9
Do 2500 g	302	284	299	361	341	423	404	449	515	530
Průměrný věk matky při narození dítěte:	26,5	27,1	27,4	27,7	28,2	28,6	28,8	29,3	29,5	29,7
První	24,7	25,2	25,5	25,9	26,5	26,8	27,1	27,3	27,5	27,5
Druhé	27,5	28,1	28,3	28,7	29,2	29,5	29,9	30,3	30,6	30,9
Třetí	30,4	31,2	31,3	31,7	31,5	32,4	32,3	32,7	32,9	33,4
Počet porodů:										
dvojčata	69	80	80	80	102	134	137	107	137	139
Trojčata	1	-	1	2	1	1	1	1	-	-
Čtyřčata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Živě narození na 1 000 obyvatel	8,9	8,7	8,9	9,0	9,2	9,9	10,5	10,9	11,3	11,2
Úhrnná plodnost	1,152	1,129	1,154	1,163	1,188	1,286	1,371	1,443	1,496	1,512

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha VIII: Úmrtí v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Zemřelí celkem	5 970	5 917	5 944	6 208	5 999	5 846	5 918	5 653	5 785	5 859
v tom ve věku:										
0	25	17	14	24	22	16	18	10	17	13
z toho do 28 dní	16	7	6	10	10	8	14	6	13	6
1 - 4	2	6	6	3	4	5	7	6	3	-
5 - 9	2	5	2	1	6	2	4	1	2	4
10 - 14	4	9	7	7	9	3	6	2	2	2
15 - 19	18	12	16	9	16	12	13	9	13	12
20 - 24	34	33	22	41	22	29	26	16	23	21
25 - 29	24	33	32	30	26	22	31	30	26	29
30 - 34	35	37	27	34	35	39	25	27	34	44
35 - 39	39	48	41	44	44	43	31	35	43	37
40 - 44	76	87	59	59	63	62	63	57	67	76
45 - 49	156	136	143	155	114	118	108	82	99	85
50 - 54	254	246	216	249	246	224	214	218	192	194
55 - 59	351	312	331	380	389	317	354	347	349	297
60 - 64	370	377	373	423	423	476	478	467	486	501
65 - 69	641	599	537	559	528	501	504	494	527	525
70 - 74	844	851	886	845	800	697	695	699	646	649
75 - 79	1 113	1 146	1 101	1 090	1 077	1 042	1 034	974	925	985
80 - 84	710	788	972	1 105	1 147	1 203	1 168	1 104	1 129	1 106
85 - 89	872	765	708	662	537	540	679	697	831	931
90 - 94	338	344	386	419	414	408	369	298	268	235
95 +	62	66	65	69	77	87	91	80	103	113
v tom ve věku:										
0 - 14	33	37	29	35	41	26	35	19	24	19
15 - 64	1 357	1 321	1 260	1 424	1 378	1 342	1 343	1 288	1 332	1 296
65 +	4 580	4 559	4 655	4 749	4 580	4 478	4 540	4 346	4 429	4 544
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Zemřelí na 1000 obyvatel	10,8	10,7	10,8	11,3	10,9	10,6	10,7	10,1	10,2	10,3
Novorozenecká úmrtnost	3,3	1,5	1,2	2,0	2,0	1,5	2,4	1,0	2,0	0,9
Kojenecká úmrtnost	5,1	3,6	2,9	4,9	4,4	2,9	3,1	1,6	2,7	2,0
Muži										
Naděje dožití při narození	71,82	72,10	72,45	72,32	72,27	72,90	73,42	73,98	74,35	74,49
Naděje dožití ve věku 60 roků	16,89	17,08	17,21	17,10	17,26	17,70	17,93	18,26	18,52	18,50
Ženy										
Naděje dožití při narození	77,77	78,03	78,34	78,55	78,62	78,92	79,09	79,58	80,16	80,23
Naděje dožití ve věku 60 roků	20,65	20,73	20,84	21,06	21,21	21,20	21,34	21,78	22,35	22,65

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha IX: Úmrtí mužů v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věku

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Muži	3 018	2 918	3 032	3 137	3 076	2 880	2 971	2 840	2 966	2 972
v tom ve věku:										
0	12	14	9	12	12	11	15	5	9	4
z toho do 28										
dní	7	7	4	5	7	6	12	2	7	1
1 - 4	2	5	5	1	2	3	3	4	2	-
5 - 9	1	3	1	1	5	-	3	-	1	2
10 - 14	2	6	6	4	4	1	4	2	2	-
15 - 19	14	7	8	5	12	11	10	5	12	7
20 - 24	29	24	18	35	21	22	21	11	17	16
25 - 29	16	24	23	21	21	17	19	24	21	23
30 - 34	24	29	21	26	26	31	15	24	24	27
35 - 39	27	30	32	27	35	33	20	27	30	26
40 - 44	49	55	42	42	41	48	38	39	40	50
45 - 49	111	89	101	113	77	75	69	60	71	57
50 - 54	184	162	143	179	186	165	151	159	121	132
55 - 59	237	207	228	262	261	226	250	234	238	197
60 - 64	253	247	257	291	271	300	325	303	348	352
65 - 69	389	373	329	354	340	293	315	295	333	352
70 - 74	486	463	515	483	462	392	395	387	356	360
75 - 79	544	514	537	518	547	519	489	479	479	485
80 - 84	284	300	385	441	446	462	467	453	471	479
85 - 89	264	262	251	199	182	169	240	224	297	310
90 - 94	81	93	111	108	117	90	97	89	64	70
95 +	9	11	10	15	8	12	25	16	30	23
v tom ve věku:										
0 - 14	17	28	21	18	23	15	25	11	14	6
15 - 64	944	874	873	1 001	951	928	918	886	922	887
65 +	2 057	2 016	2 138	2 118	2 102	1 937	2 028	1 943	2 030	2 079

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha X: Úmrtí žen v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věku

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Ženy	2 952	2 999	2 912	3 071	2 923	2 966	2 947	2 813	2 819	2 887
v tom ve věku:										
0	13	3	5	12	10	5	3	5	8	9
z toho do 28										
dní	9	-	2	5	3	2	2	4	6	5
1 - 4	-	1	1	2	2	2	4	2	1	-
5 - 9	1	2	1	-	1	2	1	1	1	2
10 - 14	2	3	1	3	5	2	2	-	-	2
15 - 19	4	5	8	4	4	1	3	4	1	5
20 - 24	5	9	4	6	1	7	5	5	6	5
25 - 29	8	9	9	9	5	5	12	6	5	6
30 - 34	11	8	6	8	9	8	10	3	10	17
35 - 39	12	18	9	17	9	10	11	8	13	11
40 - 44	27	32	17	17	22	14	25	18	27	26
45 - 49	45	47	42	42	37	43	39	22	28	28
50 - 54	70	84	73	70	60	59	63	59	71	62
55 - 59	114	105	103	118	128	91	104	113	111	100
60 - 64	117	130	116	132	152	176	153	164	138	149
65 - 69	252	226	208	205	188	208	189	199	194	173
70 - 74	358	388	371	362	338	305	300	312	290	289
75 - 79	569	632	564	572	530	523	545	495	446	500
80 - 84	426	488	587	664	701	741	701	651	658	627
85 - 89	608	503	457	463	355	371	439	473	534	621
90 - 94	257	251	275	311	297	318	272	209	204	165
95 +	53	55	55	54	69	75	66	64	73	90
v tom ve věku:										
0 - 14	16	9	8	17	18	11	10	8	10	13
15 - 64	413	447	387	423	427	414	425	402	410	409
65 +	2 523	2 543	2 517	2 631	2 478	2 541	2 512	2 403	2 399	2 465

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha XI: Úmrtí v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle příčin smrti

Zemřelí podle příčiny úmrtí v letech	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
I. Některé infekční a parazitární nemoci (A00 - B99)	26	14	26	21	11	19	8	23	70	87
tuberkulóza dýchacího ústrojí (A15-A16)	13	3	8	8	2	5	2	3	2	3
II. Novotvary (C00 - D48)	1 639	1 747	1 726	1 747	1 743	1 601	1 764	1 624	1 666	1 615
zhoubné novotvary (C00 - C97)	1 631	1 737	1 714	1 736	1 728	1 581	1 741	1 599	1 640	1 592
zhoubný novotvar tlustého střeva (C18)	169	190	165	183	172	160	170	133	159	128
zhoubné novotvary konečníku (C20)	66	72	79	66	75	65	70	72	74	61
zhoubné novotvary hrtanu (C32)	19	13	14	13	17	9	22	18	10	12
zhoubný novotvar průdušky a plic (C34)	319	351	319	350	343	316	319	291	323	303
zhoubný novotvar prsu (C50)	112	126	123	117	105	90	130	106	104	97
zhoubný novotvar mízní, krevetvorné a příbuzné tkáně (C81 - C96)	106	107	110	117	137	104	124	113	98	103
III. Nemoci krve, krevetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity (D50 - D89)	7	5	6	6	4	6	8	6	7	8
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek (E00 - E90)	70	80	110	137	69	40	23	127	103	102
V. Poruchy duševní a poruchy chování (F00 - F99)	8	8	11	5	22	16	17	10	15	5
VI. Nemoci nervové soustavy (G00 - G99)	107	130	145	208	218	230	234	78	76	59
VII. Nemoci oka a očních adnex (H00 - H59)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VIII. Nemoci ucha a bradavkového výběžku (H60 - H95)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IX. Nemoci oběhové soustavy (I00 - I99)	3 074	2 899	2 960	3 089	2 904	2 871	2 907	2 803	2 702	2 888
infarkt myokardu (I21 - I23)	597	507	480	502	426	322	368	215	212	217
ostatní formy ischemické choroby srdeční (I20, I24, I25)	511	545	490	571	576	587	486	959	708	807
cévní nemoci mozku (I60 - I69)	1 155	1 099	1 057	1 112	1 082	953	1 079	622	555	688
X. Nemoci dýchací soustavy (J00 - J99)	302	237	272	261	237	372	307	372	422	420
zánehy plic (J12 - J18)	149	108	136	132	98	163	142	200	276	265
XI. Nemoci trávicí soustavy (K00 - K93)	226	250	195	240	246	241	245	199	201	207
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva (L00 - L99)	-	1	1	1	2	3	1	4	12	5
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně (M00 - M99)	1	-	4	-	1	-	1	2	6	4
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy (N00 - N99)	107	106	108	98	99	92	93	74	74	68
XV. Těhotenství, porod a šestinedělí (O00 - O99)	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
XVI. Některé stavy vzniklé v perinatálním období (P00 - P96)	15	11	7	15	11	9	12	6	9	5
XVII. Vrozené vady, deformace a chromosomální abnormality (Q00 - Q99)	4	2	2	4	6	6	4	5	3	6
XVIII. Příznaky, znaky a abnormální klinické a laboratorní nálezy nezařazené jinde (R00 - R99)	31	44	39	27	42	30	34	53	80	64
XX. Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti (V01 - Y98)	353	383	332	349	384	310	259	267	339	316
sebevraždy (X60 - X84)	88	101	85	107	91	81	90	79	84	74

Zdroj: ČSÚ: Exelentní organizace 2009 [online], 2011

Příloha XII: Úmrtí mužů v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle příčin smrti

Umrtí mužů podle příčin smrti v letech	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
I. Některé infekční a parazitární nemoci (A00 - B99)	15	8	15	12	7	8	5	10	33	39
tuberkulóza dýchacího ústrojí (A15-A16)	11	1	6	5	-	3	1	2	2	2
II. Novotvary (C00 - D48)	938	941	972	999	1 002	932	1 011	898	933	893
zhoubné novotvary (C00 - C97)	934	935	968	994	997	921	1 001	886	921	882
zhoubný novotvar tlustého střeva (C18)	98	101	95	102	104	99	101	71	86	72
zhoubné novotvary konečníku (C20)	41	41	49	50	47	50	51	44	46	41
zhoubné novotvary hrtanu (C32)	19	12	13	11	16	8	22	17	10	11
zhoubný novotvar průdušky a plice (C34)	263	278	256	281	276	245	242	234	239	220
zhoubný novotvar prsu (C50)	2	-	3	3	-	-	2	5	1	1
zhoubný novotvar mízní, krevetvorné a příbuzné tkáně (C81 - C96)	52	60	61	65	67	54	67	53	59	49
III. Nemoci krve, krevetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity (D50 - D89)	1	2	5	5	1	2	4	1	1	4
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek (E00 - E90)	25	29	47	59	35	16	11	45	53	50
V. Poruchy duševní a poruchy chování (F00 - F99)	6	6	11	4	21	12	14	7	14	4
VI. Nemoci nervové soustavy (G00 - G99)	46	49	62	88	95	92	103	32	31	34
VII. Nemoci oka a očních adnex (H00 - H59)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VIII. Nemoci ucha a bradavkového výběžku (H60 - H95)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IX. Nemoci oběhové soustavy (I00 - I99)	1 387	1 306	1 369	1 421	1 314	1 213	1 254	1 269	1 244	1 303
infarkt myokardu (I21 - I23)	354	289	259	302	241	176	191	131	124	126
ostatní formy ischemické choroby srdeční (I20, I24, I25)	233	260	251	280	287	290	234	467	341	392
cévní nemoci mozku (I60 - I69)	460	403	442	438	427	350	410	233	226	276
X. Nemoci dýchací soustavy (J00 - J99)	164	136	148	139	131	188	170	203	219	230
záněty plic (J12 - J18)	66	58	70	57	52	79	72	98	134	137
XI. Nemoci trávicí soustavy (K00 - K93)	122	129	103	116	138	127	137	107	116	119
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva (L00 - L99)	-	-	-	-	1	-	-	-	6	1
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně (M00 - M99)	-	-	2	-	1	-	-	1	3	2
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy (N00 - N99)	48	47	51	34	43	40	44	34	37	24
XVI. Některé stavy vzniklé v perinatálním období (P00 - P96)	7	8	4	10	7	8	10	3	5	3
XVII. Vrozené vady, deformace a chromosomální abnormality (Q00 - Q99)	2	2	1	-	2	3	1	2	1	1
XVIII. Příznaky, znaky a abnormální klinické a laboratorní nálezy nezařazené jinde (R00 - R99)	20	26	24	16	27	23	23	34	39	46
XX. Vnější příčiny nemocnosti a úmrtí (V01 - Y98)	237	229	218	234	251	216	184	194	231	219
sebevraždy (X60 - X84)	75	72	62	86	73	67	72	65	75	58

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha XIII: Úmrtí žen v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle příčin smrti

Úmrtí žen podle příčin smrti	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
I. Některé infekční a parazitární nemoci (A00 - B99)	11	6	11	9	4	11	3	13	37	48
tuberkulóza dýchacího ústrojí (A15- A16)	2	2	2	3	2	2	1	1	-	1
II. Novotvary (C00 - D48)	701	806	754	748	741	669	753	726	733	722
zhoubné novotvary (C00 - C97)	697	802	746	742	731	660	740	713	719	710
zhoubný novotvar tlustého střeva (C18)	71	89	70	81	68	61	69	62	73	56
zhoubné novotvary konečníku (C20)	25	31	30	16	28	15	19	28	28	20
zhoubné novotvary hrtanu (C32)	-	1	1	2	1	1	-	1	-	1
zhoubný novotvar průdušky a plic (C34)	56	73	63	69	67	71	77	57	84	83
zhoubný novotvar prsu (C50)	110	126	120	114	105	90	128	101	103	96
zhoubný novotvar mízní, krvetvorné a příbuzné tkáně (C81 - C96)	54	47	49	52	70	50	57	60	39	54
III. Nemoci krve, krvetvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity (D50 - D89)	6	3	1	1	3	4	4	5	6	4
IV. Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek (E00 - E90)	45	51	63	78	34	24	12	82	50	52
V. Poruchy duševní a poruchy chování (F00 - F99)	2	2	-	1	1	4	3	3	1	1
VI. Nemoci nervové soustavy (G00 - G99)	61	81	83	120	123	138	131	46	45	25
VII. Nemoci oka a očních adnex (H00 - H59)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VIII. Nemoci ucha a bradavkového výběžku (H60 - H95)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IX. Nemoci oběhové soustavy (I00 - I99)	1 687	1 593	1 591	1 668	1 590	1 658	1 653	1 534	1 458	1 585
infarkt myokardu (I21 - I23)	243	218	221	200	185	146	177	84	88	91
ostatní formy ischemické choroby srdeční (I20, I24, I25)	278	285	239	291	289	297	252	492	367	415
cévní nemoci mozku (I60 - I69)	695	696	615	674	655	603	669	389	329	412
X. Nemoci dýchací soustavy (J00 - J99)	138	101	124	122	106	184	137	169	203	190
záněty plic (J12 - J18)	83	50	66	75	46	84	70	102	142	128
XI. Nemoci trávicí soustavy (K00 - K93)	104	121	92	124	108	114	108	92	85	88
XII. Nemoci kůže a podkožního vaziva (L00 - L99)	-	1	1	1	1	3	1	4	6	4
XIII. Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně (M00 - M99)	1	-	2	-	-	-	1	1	3	2
XIV. Nemoci močové a pohlavní soustavy (N00 - N99)	59	59	57	64	56	52	49	40	37	44
XV. Těhotenství, porod a šestinedělí (O00 - O99)	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
XVI. Některé stavy vzniklé v perinatálním období (P00 - P96)	8	3	3	5	4	1	2	3	4	2
XVII. Vrozené vady, deformace a chromosomální abnormality (Q00 - Q99)	2	-	1	4	4	3	3	3	2	5
XVIII. Příznaky, znaky a abnormální klinické a laboratorní nálezy nezařazené jinde (R00 - R99)	11	18	15	11	15	7	11	19	41	18
XX. Vnější příčiny nemocnosti a úmrtí (V01 - Y98)	116	154	114	115	133	94	75	73	108	97
sebevraždy (X60 - X84)	13	29	23	21	18	14	18	14	9	16

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha XIV: Přistěhovalí v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věku a pohlaví

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Přistěhovalí	2 774	3 315	4 848	6 178	5 584	5 708	6 522	9 983	11 396	6 484
muži	1 277	1 575	2 556	3 301	3 104	3 046	3 664	5 783	6 818	3 669
ženy	1 497	1 740	2 292	2 877	2 480	2 662	2 858	4 200	4 578	2 815
v tom ve věku:										
0	52	88	89	73	81	109	95	82	148	132
1 - 4	130	173	242	171	187	196	233	288	247	252
5 - 9	155	231	309	214	190	211	205	264	231	206
10 - 14	113	170	296	232	209	220	181	246	243	161
15 - 19	183	187	299	490	265	289	315	512	608	328
20 - 24	482	520	722	1 264	915	894	1 021	1 737	2 166	1 105
25 - 29	437	544	787	1 012	944	997	1 204	1 748	2 136	1 165
30 - 34	246	312	483	617	688	699	859	1 366	1 635	874
35 - 39	177	219	382	492	508	486	630	966	1 164	602
40 - 44	153	172	304	455	455	457	532	894	904	456
45 - 49	144	154	296	409	363	393	433	730	712	344
50 - 54	113	151	194	289	252	285	288	445	452	254
55 - 59	101	105	131	168	170	148	198	286	285	207
60 - 64	73	72	103	86	139	117	116	179	170	161
65 - 69	64	54	64	65	71	63	57	86	112	84
70 - 74	53	54	53	49	43	48	45	54	66	56
75 - 79	46	54	51	36	50	39	48	44	44	36
80 - 84	25	20	26	32	35	40	45	39	45	33
85 - 89	21	26	15	17	12	12	9	14	21	26
90 - 94	5	7	2	7	6	4	7	3	5	2
95 +	1	2	-	-	1	1	1	-	2	-
v tom ve věku:										
0 - 14	450	662	936	690	667	736	714	880	869	751
15 - 64	2 109	2 436	3 701	5 282	4 699	4 765	5 596	8 863	10 232	5 496
65 +	215	217	211	206	218	207	212	240	295	237
Přistěhovalí na 1 000 obyvatel	5,0	6,0	8,8	11,2	10,2	10,4	11,8	17,9	20,1	11,4

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha XV: Vystěhovalí v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věku a pohlaví

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Vystěhovalí	2 280	3 376	4 016	4 165	5 126	3 397	3 398	3 893	3 443	4 801
muži	1 058	1 743	2 288	2 299	2 798	1 743	1 710	2 074	1 835	2 768
ženy	1 222	1 633	1 728	1 866	2 328	1 654	1 688	1 819	1 608	2 033
v tom ve věku:										
0	55	34	50	48	54	50	62	68	77	71
1 - 4	120	147	120	148	141	145	176	192	188	193
5 - 9	159	143	156	149	141	157	151	141	134	126
10 - 14	111	98	125	116	127	132	130	122	113	109
15 - 19	151	174	156	199	200	145	144	152	125	167
20 - 24	418	645	713	802	1 149	387	388	467	359	516
25 - 29	414	647	807	844	932	728	679	745	667	941
30 - 34	235	367	495	489	593	484	498	594	537	762
35 - 39	141	259	357	340	432	308	295	390	341	494
40 - 44	89	222	305	282	360	255	242	267	250	356
45 - 49	86	190	236	237	374	186	187	233	179	366
50 - 54	67	154	176	168	291	123	124	152	127	232
55 - 59	47	85	97	102	134	78	95	112	94	171
60 - 64	33	57	56	78	71	52	57	90	79	114
65 - 69	45	26	39	43	32	37	40	47	46	69
70 - 74	26	43	32	38	23	43	43	31	33	35
75 - 79	35	42	40	31	33	38	34	37	39	24
80 - 84	28	27	29	28	26	29	32	32	25	35
85 - 89	18	11	23	15	8	10	12	16	22	14
90 - 94	1	5	4	7	5	10	8	4	4	6
95 +	1	-	-	1	-	-	1	1	4	-
v tom ve věku:										
0 - 14	445	422	451	461	463	484	519	523	512	499
15 - 64	1 681	2 800	3 398	3 541	4 536	2 746	2 709	3 202	2 758	4 119
65 +	154	154	167	163	127	167	170	168	173	183
Vystěhovalí na 1 000 obyvatel	4,1	6,1	7,3	7,6	9,3	6,2	6,1	7,0	6,1	8,4

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha XVI: Přírůstek stěhováním v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009, rozdělení podle věku a pohlaví

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Přírůstek stěhováním	494	-61	832	2 013	458	2 311	3 124	6 090	7 953	1 683
muži	219	-168	268	1 002	306	1 303	1 954	3 709	4 983	901
ženy	275	107	564	1 011	152	1 008	1 170	2 381	2 970	782
ve věku										
0	-3	54	39	25	27	59	33	14	71	61
1 - 4	10	26	122	23	46	51	57	96	59	59
5 - 9	-4	88	153	65	49	54	54	123	97	80
10 - 14	2	72	171	116	82	88	51	124	130	52
15 - 19	32	13	143	291	65	144	171	360	483	161
20 - 24	64	-125	9	462	-234	507	633	1 270	1 807	589
25 - 29	23	-103	-20	168	12	269	525	1 003	1 469	224
30 - 34	11	-55	-12	128	95	215	361	772	1 098	112
35 - 39	36	-40	25	152	76	178	335	576	823	108
40 - 44	64	-50	-1	173	95	202	290	627	654	100
45 - 49	58	-36	60	172	-11	207	246	497	533	-22
50 - 54	46	-3	18	121	-39	162	164	293	325	22
55 - 59	54	20	34	66	36	70	103	174	191	36
60 - 64	40	15	47	8	68	65	59	89	91	47
65 - 69	19	28	25	22	39	26	17	39	66	15
70 - 74	27	11	21	11	20	5	2	23	33	21
75 - 79	11	12	11	5	17	1	14	7	5	12
80 - 84	-3	-7	-3	4	9	11	13	7	20	-2
85 - 89	3	15	-8	2	4	2	-3	-2	-1	12
90 - 94	4	2	-2	-	1	-6	-1	-1	1	-4
95 +	-	2	-	-1	1	1	-	-1	-2	-
ve věku										
0 - 14	5	240	485	229	204	252	195	357	357	252
15 - 64	428	-364	303	1 741	163	2 019	2 887	5 661	7 474	1 377
65 +	61	63	44	43	91	40	42	72	122	54

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha XVII: Celkový přírůstek v Plzeňském kraji v letech 2000 - 2009

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Přírůstek										
Celkový	-589	-1 204	-226	739	-495	1 910	3 009	6 537	8 553	2 236
muži	-282	-723	-245	393	-187	1 266	2 002	3 925	5 279	1 221
ženy	-307	-481	19	346	-308	644	1 007	2 612	3 274	1 015
	-1 083	-1 143	-1 058	-1 274	-953	-401	-115	447	600	553
muži	-501	-555	-513	-609	-493	-37	48	216	296	320
ženy	-582	-588	-545	-665	-460	-364	-163	231	304	233
Stěhováním	494	-61	832	2 013	458	2 311	3 124	6 090	7 953	1 683
Přírůstek na 1 000 obyvatel:										
celkový	-1,1	-2,2	-0,4	1,3	-0,9	3,5	5,4	11,7	15,1	3,9
přirozený	-2,0	-2,1	-1,9	-2,3	-1,7	-0,7	-0,2	0,8	1,1	1,0
stěhováním	0,9	-0,1	1,5	3,7	0,8	4,2	5,7	10,9	14,0	2,9

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha XVIII: Stav a struktura obyvatelstva podle věku v ČR v letech 2000 - 2009

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet obyvatel (v tis. osob)	10 267	10 206	10 203	10 211	10 221	10 251	10 287	10 381	10 468	10 507
Muži	4 997	4 968	4 967	4 975	4 981	5 003	5 026	5 083	5 136	5 157
Ženy	5 270	5 238	5 237	5 237	5 240	5 248	5 261	5 298	5 331	5 350
v tom ve věku:										
0 – 14	1 664	1 622	1 590	1 554	1 527	1 501	1 480	1 477	1 480	1 494
15 – 64	7 179	7 170	7 196	7 234	7 259	7 293	7 325	7 391	7 431	7 414
65 a více	1 423	1 415	1 418	1 423	1 435	1 456	1 482	1 513	1 556	1 599
v tom ve věku (v %):										
0 – 14	16,2	15,9	15,6	15,2	14,9	14,6	14,4	14,2	14,1	14,2
15 – 64	69,9	70,2	70,5	70,8	71,0	71,1	71,2	71,2	71,0	70,6
65 a více	13,9	13,9	13,9	13,9	14,0	14,2	14,4	14,6	14,9	15,2
Průměrný věk	38,8	39,0	39,3	39,5	39,8	40,0	40,2	40,3	40,5	40,6
Muži	37,1	37,4	37,7	37,9	38,2	38,4	38,6	38,8	38,9	39,1
Ženy	40,3	40,5	40,8	41,0	41,3	41,5	41,7	41,8	42,0	42,1
Naděje dožití při narození										
Muži	71,6	72,1	72,1	72,0	72,5	72,9	73,4	73,7	74,0	74,2
Ženy	78,3	78,4	78,5	78,5	79,0	79,1	79,7	79,9	80,1	80,1
Naděje dožití ve věku 60 roků										
Muži	17,0	17,3	17,3	17,2	17,6	17,8	18,2	18,4	18,5	18,6
Ženy	21,2	21,2	21,3	21,3	21,6	21,7	22,1	22,3	22,6	22,5
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)	85,5	87,2	89,2	91,6	94,0	97,0	100,2	102,4	105,1	107,0

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha XIX: Vybrané ukazatele za ČR v letech 2000 - 2009

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Živě narození	90 910	90 715	92 786	93 685	97 664	102 211	105 831	114 632	119 570	118 348
mimo manželství	19 792	21 276	23 459	26 713	29 839	32 409	35 259	39 537	43 457	45 954
mimo manželství (v %)	21,8	23,5	25,3	28,5	30,6	31,7	33,3	34,5	36,3	38,8
Živě narozené děti podle věku matek při porodu:										
do 19 let	4 468	3 827	3 795	3 713	3 659	3 502	3 490	3 534	3 610	3 614
nad 40 let	749	852	918	1 033	1 150	1 276	1 463	1 670	1 889	1 987
Průměrný věk matky při narození dítěte	27,2	27,5	27,8	28,1	28,3	28,6	28,9	29,1	29,3	29,4
Průměrný věk matky při narození prvního dítěte	24,9	25,3	25,6	25,9	26,3	26,6	26,9	27,1	27,3	27,4
Úhrnná plodnost	1,144	1,146	1,171	1,179	1,226	1,282	1,328	1,438	1,497	1,492
Počet porodů celkem	89 754	89 425	91 502	92 335	96 078	100 546	103 985	112 605	117 429	116 261
jedno dítě	88 363	87 887	89 979	90 729	94 246	98 607	101 855	110 285	115 032	113 869
dvojčata	1 368	1 525	1 502	1 591	1 813	1 926	2 115	2 298	2 381	2 378
trojčata	22	11	20	14	19	13	15	22	16	14
čtyřčata	1	2	1	1	-	-	-	-	-	-
Počet porodů jednoho dítěte na jeden porod vícečet	63,5	57,1	59,1	56,5	51,4	50,9	47,8	47,5	48,0	47,6
Živě narození na 1000 obyvatel středního stavu	8,8	8,9	9,1	9,2	9,6	10,0	10,3	11,1	11,5	11,3
Zemřelí	109 001	107 755	108 243	111 288	107 177	107 938	104 441	104 636	104 948	107 421
Kojenecká úmrtnost	4,1	4,0	4,1	3,9	3,7	3,4	3,3	3,1	2,8	2,9
Novorozenecká úmrtnost	2,5	2,3	2,7	2,4	2,3	2,0	2,3	2,1	1,8	1,6
Zemřelí na 1000 obyvatel středního stavu	10,6	10,5	10,6	10,9	10,5	10,5	10,2	10,1	10,1	10,2
Přistěhovalí	7 802	12 918	44 679	60 015	53 453	60 294	68 183	104 445	77 817	39 973
Vystěhovalí	1 263	21 469	32 389	34 226	34 818	24 065	33 463	20 500	6 027	11 629
Přírůstek stěhováním	6 539	-8 551	12 290	25 789	18 635	36 229	34 720	83 945	71 790	28 344
Přírůstek stěhováním na 1000 obyvatel středního stavu	0,6	-0,8	1,2	2,5	1,8	3,5	3,4	8,1	6,9	2,7
Přirozený přírůstek	-18 091	-17 040	-15 457	-17 603	-9 513	-5 727	1 390	9 996	14 622	10 927
Přirozený přírůstek na 1000 obyvatel středního stavu	-1,8	-1,7	-1,5	-1,7	-0,9	-0,6	0,1	1,0	1,4	1,0
Celkový přírůstek	-11 552	-25 591	-3 167	8 186	9 122	30 502	36 110	93 941	86 412	39 271
Celkový přírůstek na 1000 obyvatel středního stavu	-1,1	-2,5	-0,3	0,8	0,9	3,0	3,5	9,1	8,3	3,7

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online], 2011

Příloha XX: Vybrané ukazatele pro jednotlivé okresy Plzeňského kraje v letech 2000 - 2009

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Rokycany										
Rozloha km ²	575	575 45	575	575	575	575	575	575	575	575
Počet obyvatel	45 784	758	45 574	45 576	45 707	45 823	46 117	46 762	47 341	47 358
Živě narození	420	386	376	374	372	399	431	471	497	474
Zemřelí	529	568	530	537	553	516	556	556	561	538
Přírůstek stěhováním	48	156	-30	165	312	233	419	730	643	81
Plzeň - Město										
Rozloha km ²	125	125	125	138	138	138	261	261	261	261
Počet obyvatel	180	179	179	179	177	178	178	180	185	185
Počet obyvatel	880	950	585	330	897	064	812	799	125	855
Živě narození	1477	1536	1592	1552	1630	1793	1919	1955	2104	2185
Zemřelí	1 930	1 838	1 915	2 028	1 964	1 887	1 949	1 838	1 841	1 878
Přírůstek stěhováním	-223	-628	-42	221	-1 099	261	778	1 870	4 063	423
Tachov										
Rozloha km ²	1379	1379 51	1379	1379	1379	1379	1379	1379	1379	1379
Počet obyvatel	51 477	241	51 329	51 573	51 404	51 749	51 817	52 725	53 394	53 225
Živě narození	507	500	476	500	483	530	607	604	604	591
Zemřelí	456	453	425	497	460	457	483	470	477	480
Přírůstek stěhováním	-98	-283	37	241	-192	274	-56	774	542	-280
Plzeň Sever										
Rozloha km ²	1323	1323 69	1323	1314	1314	1314	1314	1287	1287	1287
Počet obyvatel	68 978	014	69 377	69 910	70 500	71 111	71 915	73 061	74 003	74 694
Živě narození	619	601	610	651	677	701	738	839	872	793
Zemřelí	752	818	740	775	733	758	746	683	770	769
Přírůstek stěhováním	202	253	493	657	646	668	812	990	840	667
Plzeň Jih										
Rozloha km ²	1080	1080 57	1080	1076	1076	1076	1076	990	990	990
Počet obyvatel	57 238	300	57 354	57 673	58 024	58 404	58 735	59 651	60 856	61 414
Živě narození	504	481	510	503	529	567	615	624	677	715
Zemřelí	656	674	672	665	666	631	632	598	620	663
Přírůstek stěhováním	424	255	216	481	488	444	348	890	1 148	506
Domažlice										
Rozloha km ²	1140	1140 58	1140	1140	1140	1140	1140	1123	1123	1123
Počet obyvatel	58 495	450	58 560	58 574	58 643	58 748	59 120	59 731	60 239	60 596
Živě narození	590	510	531	558	532	593	613	694	739	710
Zemřelí	607	593	626	662	613	655	598	596	568	599
Přírůstek stěhováním	85	38	205	118	150	167	357	513	337	246
Klatovy										
Rozloha km ²	1 940	1939 87	1940	1940	1940	1940	1940	1946	1946	1946
Počet obyvatel	87 952	887	87 595	87 477	87 443	87 629	88 021	88 345	88 669	88 721
Živě narození	770	760	791	796	823	862	880	913	892	944
Zemřelí	1 040	973	1 036	1 044	1 010	940	954	912	948	932
Přírůstek stěhováním	56	148	-47	130	153	264	466	323	380	40

Zdroj: ČSÚ: *Exelentní organizace 2009* [online]. 2011, vlastní zpracování